

**Alkotmánybíróság**

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

|                                   |              |
|-----------------------------------|--------------|
| <b>ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG</b>           |              |
| Ügyszám: IV/ 0 3 4 3 1 - 0 / 2021 |              |
| Érkezett: 2021 SEPT 03.           |              |
| Példány: 1                        | Kezelőiroda: |
| Melléklet: 8 db                   | <i>du!</i>   |

**Tisztelt Alkotmánybíróság!**

|                                                                                         |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>PÉCSI TÖRVÉNYSZÉK</b>                                                                | 4.            |
| POSTAI ÚTON / HÍRŐRÖKTŐL / ELEKTRONIKUS ÚTON / SZEMELTŐSÉGEN / FAXON / EMAILEN ÉRKEZETT |               |
| ÉRKE: 2021 AUG 25.                                                                      |               |
| PÉLDÁNY: 11                                                                             | FELZET: ..... |
| MELLÉKLET: .....                                                                        | KÖZTÜK: ..... |
| ÜGYSZÁM: 91K700497/2021/5                                                               |               |

9/1

Alulírott [REDACTED] alatti lakos az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. §-a alapján a törvényes határidőn belül az alábbi

### **alkotmányjogi panaszt**

terjesztem elő:

1. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a **Pécsi Törvényszék 9.K.700.497/2021/5. számú ítélete** alaptörvény-ellenes, és ezért a döntést az Abtv. 43.§-a alapján szíveskedjék megsemmisíteni.
2. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a 2011. évi CXCI. törvény hatálybalépését megelőzően létrejött, kötelezettséggel nem terhelt, végleges jogosultságok esetében, az új törvényre hivatkozva a jogosultság fennmaradásához nem lehet utóbb kötelezettséget előírni, mert ez, az új törvény visszamenőleges hatályát eredményezi.
3. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy egy korábban létrejött, anyagi jogerővel rendelkező közigazgatási határozatot, új jogszabályra hivatkozva hatályon kívül helyezni, vagy megváltoztatni nem lehet, mert ez a jogbiztonsággal ellentétes.
4. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy egy jogerős közigazgatási határozatot, jogorvoslatot biztosító érdemi döntés nélkül hatályon kívül helyezni, vagy annak jogi tartalmát megváltoztatni nem lehet, mert ez sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való jogot.
5. Kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy az Mmtv. hatályba lépését megelőzően megállapított rokkantsági nyugellátás alapját képező rokkantsági csoport és az egészségi állapotnak a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet alapján elvégzett komplex minősítés során kapott százalékos értékének a pusztán összevetéséből nem lehet olyan jogi következtetést levonni, hogy az ügyfél állapotában olyan tartós javulás következett be, ami alapján már nem minősül megváltozott munkaképességű személynek. Erre a jogi értelemben vett állapotjavulásra hivatkozva, nem lehet az ügyfelet a törvényesen megszerzett korábbi jogosultságától és az ehhez kapcsolódó jogaitól és jogorvoslati lehetőségeitől megfosztani.
6. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy abban az esetben, ha egy korábban alkalmazott hibás jogi norma, egy korábbi peres eljárás időpontjában lehetetlenné tette a peres fél számára az egészségi állapotjavulás hibás megállapítása elleni hatékony jogorvoslat igénybe vételét, és ez az akadály a későbbiekben elhárult, úgy nincs akadálya annak, hogy a peres fél jogorvoslati igényét, egy új és szabályszerűen indult peres eljárás keretében érvényesítse.

## **I. Az alkotmányjogi panasz törvényi befogadhatósági feltételeivel kapcsolatos nyilatkozatok**

1. A tisztelt Alkotmánybíróság hatásköre, illetve a jelen alkotmányjogi panasz benyújtására való jogosultságom az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontján, valamint az Abtv. 27.§-án alapul.

2. Az ügyben nincs folyamatban jogorvoslati eljárás.

3. Az alkotmányossági szempontból vizsgálandó jogszabály az Mmtv.19/B.§-a és az Mmtv. 33/A.§ (1) bekezdésének a) pontja, azon belül a rokkantsági ellátásra jogosult meghatározás értelmezése azokra az esetekre, melyekben a korábbi ellátásban részesülő személy együttműködő magatartásával lehetővé tette annak vizsgálatát, hogy korábbi ellátását jóhiszeműen, törvényesen szerezte meg és a jogosultság végleges jellegéből fakadóan, automatikusan, új orvosi felülvizsgálat elvégzése nélkül jogosulttá vált a további ellátásra.

Továbbá annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy állapotjavulásra hivatkozva törvényesen tagadható-e meg az ellátás továbbfolyósítása abban az esetben, ha a hatóság a jogosultság megítélése és megszüntetése során tényleges állapotjavulást nem vizsgált, döntését egy jogi értelemben vett állapotjavulásra alapozta.

4. Mind a hatóság, mind pedig az eljáró Bíróság a számomra hátrányos következménnyel járó döntését az állapotjavulás tényére alapozta, ugyanakkor megállapítható hogy esetemben az állapotjavulás ténye csak feltételezéseken alapul, állapotjavulásra vonatkozó orvosi szakvélemény nem áll rendelkezésre.

5. A Pécsi Törvényszék 2021. július 2-án hozott elutasító ítéletét 2021. július 15-én kézbesítették számomra, így a jelen alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényben foglalt határideje, 2021. szeptember 14-én jár le.

## **II. Pertörténet és a megsemmisíteni indítványozott bírói döntés ismertetése**

### **II.1. A korábbi 71-2-06111/2015, számú közigazgatási és a 2.M.448/2016. számú bírósági eljárás**

6. A Baranya Megyei Kormányhivatal a 71-2-06111/2015/9. számú Határozatával megszüntette az 1997. 03. 21-én, jogerős határozattal megítélt végleges minősítésű rokkantsági nyugdíjamat. A megszüntetés okaként a NEFMI rendelet 1. számú melléklete alapján elvégzett komplex minősítés eredményét jelölte meg, amelyre hivatkozva megállapította, hogy egészségi állapotomban olyan tartós javulás következett be, ami alapján már nem minősülök megváltozott munkaképességű személynek.

A határozat ellen fellebbezéssel éltem, végleges jogosultságomból fakadó szerzett jogom sérelmének jogorvoslását kértem. A II. fokon eljáró Hatóság a szerzett jogra történő hivatkozásomat figyelmen kívül hagyva, az I. fokon hozott határozatot helybenhagyta.

7. A határozatokat bíróság előtt megtámadtam. A kérelmemet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.448/2016/11. számú ítéletével elutasította. Kereseti kérelmem kizárólag a szerzett jog megsértésének megállapítására irányult. Szükségesnek éreztem ugyan a szakvélemények hibáira felhívni a Bíróság figyelmét, a szakvélemények vizsgálatára irányuló kereseti kérelem azonban megfogalmazásra nem került, így ebben a kérdésben a korábbi perben eljáró Bíróság nem döntött.

Lényeges kérdésnek minősül az is, hogy a Bíróság bár azt állapította meg, hogy a rehabilitációs ellátás megszüntetése jogszerűen történt, arra a kérdésre is kitért indokolásában, hogy az ellátás átalakítása során történhetett jogsérelem.

8. A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének felülvizsgálatát kezdeményeztem. A Kúria az Mfv. III. 10.581/2017/7. számú ítéletével kérelmemet elutasította. A Kúria megállapította, hogy *"a társadalombiztosítási szervek 2016-ban - az akkor hatályos jogszabályok alapján - a felperesnek az Mmtv. által bevezetett új ellátásra való jogosultságát vizsgálták*. Eszerint a Kúria ítélete is tartalmazza, hogy érdemi döntés kizárólag az új ellátásra való jogosultság kérdésében született.

## **II.2. A Pécsi Törvényszék 9.K.700.497/2021. számú eljárása**

9. Időközben született két olyan alkotmánybíróági döntés, ami alapvetően más jogi megítélés alá helyezte ügyemet. Az alkotmánybíróági döntésekre hivatkozva kérelmet fogalmaztam meg alperes felé, amelyben az Mmtv. 19/B. §-ára hivatkozva, kértem a szerzett jogot sértő határozat visszavonását, vagy módosítását. Alperes kérelmemet elutasította, így az eljárás perré alakult.

10. A Pécsi Törvényszék kereseti kérelmemet átértelmezve, a korábbi bírósági döntést átfogalmazva, a tényállás tisztázása nélkül kérelmemet elutasította. Indokolása két megállapításra épül. A Törvényszék, egyrészt (elfogadva alperes érvelését) megállapította, hogy a kereseti kérelmem ugyanazon jog megállapítására irányul, melyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a korábbi eljárásban már elbírált, másrészt hivatkozott arra, hogy *"felperes azzal a perbeli magatartással, hogy nem kívánt élni a közigazgatási perben az orvosszakértői bizonyítás lehetőségével, önmagát fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy a perben igazolást nyerjen a közigazgatási eljárás jogellenessége."*

A Törvényszék megállapításai azonban teljes mértékben megalapozatlanok, a szerzett jog sérelmének kérdésében nem született érdemi döntés és az állapotjavulás bizonyításának kérdését is helytelenül értelmezi a Törvényszék.

## **III. Az Alaptörvény alkalmazandó rendelkezései**

11. **XIII. cikk (1)** Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

12. **B) cikk (1)** Magyarország független, demokratikus jogállam.

13. **XXVIII. cikk (7)** Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

14. **XXIV. cikk (1)** Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni

15. **XXVIII. cikk (1)** Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes, nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

16. **28. cikk:** A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

## **IV. A közvetlen érintettség kifejtése**

17. Bizonyított tény, hogy 1997. évben törvényes körülmények között, végleges minősítéssel rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg számomra. A Rehabilitációs Hatóság számára együttműködő magatartásommal lehetővé tettem, hogy ennek a jogosultságnak a jogi felülvizsgálatát, a komplex felülvizsgálat keretében elvégezze. A hatóság nem vitatta és a mai

napig sem vitatja, hogy a jogosultságot törvényesen, jóhiszeműen szereztem meg. Az sem vitatható, hogy ezt a jogosultságot közel 20 évig birtokoltam. Jogosultságomat ennek ellenére a hatóság megszüntette. A megszüntetés egyetlen oka pedig egy olyan, orvosi szakvéleménynek nem minősülő közigazgatási határozat, ami indokolásában állapotjavulásra hivatkozik.

**18.** Az időközben született alkotmánybíróági határozatokra hivatkozva, a későbbiekben részletezett módon, egy helyreállítási kérelmet terjesztettem elő a hatóságnak címezve. A hatóság kérelmemet rehabilitációs ellátás ismételt megállapítására irányuló kérelemként értelmezte és arra hivatkozva, hogy ebben a kérdésben korábban már bírósági döntések születtek, kérelmemet elutasította.

**19.** A döntés ellen benyújtott kereseti kérelmemet a Pécsi Törvényszék elutasította, lényegében elfogadva alperes állítását, miszerint a kereseti kérelmem ugyanazon jog megállapítására irányul, melyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a korábbi eljárásban már elbírált.

**20.** Ügyem véglegesen lezárult, jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem. Ugyanakkor megállapítható, hogy a hatóság és a Törvényszék ellátásom törvényes megszüntetésére vonatkozóan egyetlen "bizonyítékra" a NEFMI rendelet melléklete alapján készült szakvéleményre hivatkozik, mely típusú szakvéleményekről az Alkotmánybíróóság már megállapította, hogy alkalmazása az Egyezményben foglalt alapvető jogokat sérti, illetve, hogy ennek kizárólagos figyelembevételével, sérti a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot. Ötödik éve eredménytelenül pereskedek a Baranya Megyei Kormányhivatallal. Ezalatt az idő alatt teljesen világossá vált számomra, hogy alperes, kihasználva a 2011. évi CXCI törvény hiányosságait és pontatlan megfogalmazását, az egyébként nem visszamenőleges hatályú törvényt, visszamenőleges hatállyal értelmezi és alkalmazza.

## **V. A sérelmezett 9.K.700.497/2021/5. számú bírói döntés**

### **V.1, A hatóságnak benyújtott kérelmemet megalapozó alkotmánybíróági döntések**

**21.** Az Mmtv. 1. § (1) bekezdése szerint, a 2011. évi CXCI. törvény rendelkezéseit a nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

Az Alkotmánybíróóság ezt a kérdést megvizsgálva, a 21/2018. (XI. 14.) AB Határozatában megállapította, hogy az állam által nyújtott ellátások az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkének hatálya alá tartoznak abban az esetben, amennyiben az ellátás legalább részben korábbi járulékfizetési kötelezettség teljesítésén alapul, Az Alkotmánybíróóság megállapította azt is, hogy ebben az esetben az érintett személy **tulajdonjogi értelemben** vett jogos várakozásként számíthat arra, hogy a személyében fennálló körülmények változatlansága, illetőleg az őt terhelő együttműködési kötelezettség maradéktalan teljesítése esetén, a jövőben is részesülni fog abban az ellátásban, melyet számára korábban már megítéltek.

A [41] bekezdésben az Alkotmánybíróóság ezzel összefüggésben kiemeli: ellentétes az Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkével az a szabályozás, mely a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak rendszerét oly módon alakítja át, hogy annak eredményeként az egyének az átalakítással összefüggésben túlzott terhet viselnek. Túlzottnak tekinthető a terhelés akkor, ha az egyéb körülmények szignifikáns változása nélkül, pusztán az ellátórendszer jogi kereteinek megváltozása miatt a fogyatékossgal élő személyek jogi értelemben vett állapota anélkül javul és ezáltal az őket megillető ellátás összege anélkül csökken, hogy az érintett személyek tényleges fizikai állapota valójában megváltozna. Ebben az esetben ugyanis nincs olyan, az ellátásra jogosult személy oldalán értékelhető valódi

körülményváltozás, amely az ellátás összegének felülvizsgálatát lehetővé tenné az állam számára.

Az Alkotmánybíróság Határozatának [54] bekezdése további értelmezést is ad erre a kérdésre vonatkozóan, amikor megállapítja, hogy még kis mértékű állapotjavulás sem eredményezheti azt, hogy a korábbi ellátás aránytalan mértékben változzon meg.

Az Alkotmánybíróság a [42] bekezdésben rámutat arra is, hogy csak az ilyen, az élethelyzetet érdemben meghatározó tényleges fizikai állapotjavulás értékelhető ugyanis az ellátásra jogosult személy állapotában bekövetkező valódi javulásként, mely értelmezés összhangban áll az Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkével és az EJEK gyakorlatával.

**22.** Lényeges kérdés, hogy 2019. II. 4-én az Alkotmánybíróság a rokkantsági ügyekre vonatkozóan hozott egy további, rendkívül lényeges döntést. A 3024/2019. (II. 4.) AB Határozattal az Alkotmánybíróság négy, addig nem tisztázott kérdést tett egyértelművé.

**a)** A Kúria Mfv.III.10.065/2016/6. számú ítéletét, amely lényegében az egészségi állapot ténykérdését jogkérdésként értelmezte, alaptörvény-ellenesnek nyilvánította és megsemmisítette.

(Korábban hiába bizonyította a peres fél igazságügyi orvosszakértő bevonásával, hogy állapotában tényleges javulás nem történt, a bíróságok a Kúria jogegységi döntése miatt ezt a szakértő által bizonyított tényt, nem vehették figyelembe döntéseik során.)

Megállapítható, hogy azok a személyek, akik vitatták az állapotjavulás tényét, korábban a Kúria döntése miatt nem juthattak hatékony jogorvoslati lehetőséghez.

Ezzel kapcsolatos megállapítást tartalmaz az AB határozat [68] bekezdése.

*"Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely a jogi szabályozással szembeni azon alkotmányos igényt jelenti, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben döntsön. Önmagában a bírói út igénybevételenek formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák érvényesüléséhez."*

**b)** Az Alkotmánybíróság fontos megállapításokat tett a szerzett jogok védelmére vonatkozóan is. A Határozat [41] pontja szerint a jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek.

Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a jogbiztonság elve többek között megköveteli a szerzett jogok védelmét, a véglegesen teljesedésbe ment jogviszonyok érintetlenül hagyását, továbbá a múltban keletkezett tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozhatóságát. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat, soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni.

**c)** Az Alkotmánybíróság a 21/2018. (XI. 14.) AB Határozat további értelmezését adja határozata [73] bekezdésében **A jogalkotó a korábban megállapított összegek továbbfolyósítását tekintette főszabálynak,** az állapotjavulás tehát olyan kivételes esetként szerepel, amelyre tekintettel a korábban folyósított ellátási összeg mégis csökkenthető.

**d)** Az alkotmánybírósági döntés arra a kérdésre is választ ad, hogy hogyan kell értékelni a hatóság abszolút eljárási hibáját azt, hogy nem történik meg a közigazgatási eljárás keretében a tényleges állapotjavulás vizsgálata és bizonyítása.

*"[74] Az Alkotmánybíróság ezért úgy ítélte meg, hogy – a 21/2018. (XI. 14.) AB határozat rendelkező részében foglaltakkal összhangban – az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a)*

pontjában szereplő állapotjavulás, az ellátás csökkentésére kiható olyan tényezőnek tekintendő, amely az eljárás során önállóan, az érintett személy egyedi helyzetére tekintettel, orvosszakmai (és nem pusztán jogi) szakértői vizsgálatot és bizonyítást igényel, ugyanis az állapotjavulás bizonyításának hiányában a hatóságok nem tesznek eleget a **tisztességes eljáráshoz való jog** alkotmányos követelményének."

**23.** A két alkotmánybíróági döntés azt a két kérdést mindenképpen tisztázta, hogy a korábbi rendszerben létrejött jogosultságok az Alaptörvény szerinti tulajdonvédelemben részesülnek, amennyiben legalább részben járulékfizetési kötelezettség alapján létrejött jogosultságok, valamint az is egyértelművé vált, hogy az egyszer már megítélt jogosultságot megváltoztatni csak abban az esetben lehet, ha a tényleges állapotjavulás bizonyítottan fennáll. Az is egyértelmű a 3024/2019. (II. 4.) AB Határozat tartalma alapján, hogy a bizonyítási kötelezettségnek már a közigazgatási eljárás keretében eleget kell tenni, ellenkező esetben a hatóság eljárása Alaptörvényi rendelkezést sért.

**24. A hivatkozott alkotmánybíróági határozatok pontosan meghatározták a jogsérelem lényegét. Eszerint a főszabály a már megítélt ellátás továbbfolyósítása, amitől csak abban az esetben lehet eltérni, ha a hatóság a közigazgatási eljárás keretében tényleges egészségi állapotjavulást vizsgál és bizonyít. Ennek hiányában nem lehet egy korábbi rendszerben létrejött jogosultságot megváltoztatni.**

**25.** Korábban, jogerős határozattal megítélt, végleges jogosultsággal rendelkeztem. Ellátásom jogorvoslatot biztosító érdemi döntés nélkül került megszüntetésre és hiába hivatkoztam beadványomban még a közigazgatási eljárás megindulása előtt szerzett jogomra (F/4. melléklet) alperes válasza szerint a végleges jogosultság, nem minősül szerzett jognak.

**26.** A két alkotmánybíróági döntés alapján fogalmaztam meg alperesnek benyújtott 2020. október 20-án kelt kérelmemet, melyben az Mmtv. 19/B. §-a alapján kértem a szerzett jogot sértő határozatok visszavonását, vagy módosítását. Álláspontom szerint a szerzett jog sérelme két vonatkozásban is megállapítható.

**a)** Alperes figyelmen kívül hagyta, hogy korábban **tulajdonnak minősülő**, kötelezettséggel nem terhelt, végleges minősítésű jogosultsággal rendelkeztem.

**b)** Alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a jogalkotó iránymutatása szerint a főszabály az ellátás továbbfolyósítása, mely szabálytól csak abban az esetben lehet eltérni, ha **tényleges** állapotjavulás állapítható meg.

**27.** Alperes ezeket a kérdéseket nem vizsgálta meg. Kérelmemet (meggyőződésem szerint szándékosan) félreértelmezve úgy kezelte ügyemet, mintha én nem a korábbi jogosultságom megszüntetésének szabálytalanságára hivatkoztam volna, hanem egy új ellátás (rehabilitációs ellátás) ismételt megállapítását kezdeményeztem volna.

**28.** Alperes elutasításának lényege, hogy *"a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet a bíróság már elbírálta, és a kérelem tartalma, valamint az irányadó jogi szabályozás nem változott."* Alperes azonban ezekben a kérdésekben súlyos tévedésben van. Nem született olyan bírósági döntés, amelyre hivatkozik és esetemben nem annak van jelentősége, hogy változott-e a jogi szabályozás, vagy sem. Annak van jelentősége, hogy alperes a korábbi eljárása során a vonatkozó jogszabályokat, a nemzetközi Egyezmény szabályai és az Alaptörvény rendelkezései szerint értelmezte és alkalmazta, vagy jogértelmezése ezekkel a szabályokkal ellentétes.

**29.** Alperes hivatkozása, miszerint ugyanazon jog érvényesítéséről van szó, melyet a Bíróság korábban már elbírált, alapvetően hibás és iratellenes megállapítás.

**a)** A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M.448/2016/11. számú ítéletének tartalma alperes állításának ellentmond. A Bíróság azon kívül, hogy megállapította, hogy az átalakított ellátás a - **rehabilitációs ellátás** - nem minősül szerzett jognak, vagyoni jognak, indokolásában arra a kérdésre is kitért, hogy a rokkantsági nyugdíj átalakítása, felvetheti a szerzett jog sérelmét. "Megjegyzzi a bíróság, hogy a felperes által hivatkozott jogsérelem esetleg az ellátás átalakításakor állhatott volna fenn, de az azt megállapító határozat ellen a felperes jogorvoslattal nem élt."

Létezik tehát olyan bírósági ítélet, amely a korábbi ellátás (rokkantsági nyugdíj) megszüntetésének, illetve átalakításának kérdését érinti. Ez az ítélet azonban alperes állításával, miszerint eljárása során nem történt jogsértés, merőben ellentétes.

**b)** Alperes az Mmtv. szabályainak olyan értelmezést adott, hogy az új törvény a korábbi rokkantsági nyugdíjakat eltörölte, így a korábbi jogosultságokból fakadó mindennemű jog és jogvédelem megszűnt. A korábbi ellátások "eltörlésével" egy időben azt a gyakorlatot vezette be, hogy csak annak állapított meg ellátást, aki az új szabályok szerint jogosulttá vált az új típusú ellátásra. A jogosultság megállapítása során pedig egy új szempontrendszer szerinti, új minősítési rendszert alkalmazott (NEFMI 1. számú melléklet) ezzel lényegében kizárva az állapotjavulás, illetve állapotromlás vizsgálatának és bizonyításának lehetőségét. Akinek az új orvosi vizsgálat szerint össz-egészségi állapotromlása 40% alá került, azt az ellátottak köréből alperes kizárta. A jelen bírósági eljárás adatai szerint, emellett a jogértelmezés mellett, alperes töretlenül kitart.

**30.** Alperesnek elegendő lett volna egyetlen kézenfekvő kérdést átgondolnia. Amennyiben az új törvényt helyesen értelmezi, a korábbi jogosultságok eltörlésre kerültek, a korábbi ellátásokra nem kell tekintettel lenni az új eljárás során, akkor hogyan tudtam kérelmemben egy olyan jogszabályra hivatkozni (Mmtv.19/B §) ami a szerzett jogok védelmét írja elő a hatóság számára? A hivatkozott jogszabály az Mmtv. részét képezi. Amennyiben alperes jogértelmezése a jogalkotó szándékának megfelelően helyes jogértelmezés, akkor mi célból, milyen okból került ez a jogszabály az új törvénybe? Mi lehetett a jogalkotó szándéka ezzel a jogszabállyal, ha ugyanebben a törvényben előírta minden korábbi ellátás eltörlését? Miért rendelkezett a múltban keletkezett, szerzett jogok védelméről?

**31.** A két hivatkozott alkotmánybíróági döntés az Mmtv. helyes értelmezésével kapcsolatos kérdéseket megfelelő módon tisztázta. Megállapítást nyert, hogy az Egyezmény szabályai szerint a korábbi rendszerben létrejött jogosultságok alkotmányos tulajdonvédelmet élveznek, tisztázódott, hogy a korábbi rendszerben létrejött jogosultságok esetében a felülvizsgálati kötelezettséggel terhelt ügyfeleket sem lehet új kérelmezőként kezelni, nem lehet figyelmen kívül hagyni a korábban már megítélt jogosultságok összegét, jellegét és az is egyértelműen kiderült az alkotmánybíróági döntések alapján, hogy a jogalkotó által meghatározott főszabály, a korábban megállapított ellátások továbbfolyósítása. melytől csak abban az esetben lehet eltérni, ha a közigazgatási eljárás során a hatóság tényleges állapotjavulást vizsgál és bizonyít.

**32.** A komplex felülvizsgálat keretében bizonyítottam, hogy korábbi jogosultságomat törvényesen, jóhiszeműen szereztem meg. Alperes akkor járt volna el törvényesen, ha figyelembe vette volna jogosultságom végleges jellegét és alkalmazva a 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. §<sup>\*</sup> (1) a) pontját, korábbi ellátásomat rokkantsági ellátásként folyósította volna tovább. Jogosultságom végleges jellegéből fakadóan ugyanis automatikusan, orvosi felülvizsgálat elvégzése nélkül jogosulttá váltam a további ellátásra. Alperes nem eszerint járt

el! Az Országos Nyugdíjbiztosító Főigazgatóság (perben F/2. mellékelt) tájékoztatásával ellentétes módon, az új szabályokat alkalmazta esetemben és azt vizsgálta, hogy az új típusú ellátásra, az új szabályok szerint, jogosulttá váltam-e. Miután a szabálytalan módon elrendelt és végrehajtott orvosi felülvizsgálat során sikeresen 40% alá szorította egészségkárosodásom mértékét, az alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló jogosultságomat figyelmen kívül hagyva, állapotjavulásra hivatkozva, az ellátórendszerből törvénysértő módon kizárt.

## **V.2. A Pécsi Törvényszék 9.K.700.497/2021/5. számú ítélete**

### **V.2.1. A Törvényszék kereseti kérelmemet két indokra hivatkozva utasította el.**

*a) Jogerős ítélet, illetve felülvizsgálati eljárás során született ítélet rendelkezett a tekintetben, hogy felperes tekintetében a szerzett jog sérelme nem valósult meg.*

*b) A bíróság e körben rámutat arra, hogy a felperes azzal a perbeli magatartással, hogy nem kívánt élni a közigazgatási perben az orvosszakértői bizonyítás lehetőségével, önmagát fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy a perben igazolást nyerjen a közigazgatási eljárás jogellenessége, vagyis az, hogy a felperes állapotában javulás nem következett be."*

**33.** A Törvényszék ezzel az ítélettel és az ehhez tartozó indokolással még önmagának is ellentmondó döntést hozott. Az ellentmondás oka pedig egyértelműen abból ered, hogy a Törvényszék az erre vonatkozó többszöri határozott kérésem ellenére sem tisztázta a tényállást, kereseti kérelmemet félreértelmezte, a per tárgyát önkényesen a kérelemtől eltérő módon határozta meg, a bizonyítási kötelezettség kérdését alapvetően hibásan értelmezte és a jogsérelemre vonatkozó, a perben hivatkozott jogszabályokat, nem vette figyelembe.

### **V.2.2. A kereseti kérelem értelmezése, a per tárgyának meghatározása**

**34.** Alperes védiratában a következőre hivatkozik: "A felperes 2020.10.16. napján kelt beadványában ismételten kérte a 2016.06.01. napjával megszüntetett rehabilitációs ellátásának visszaállítását.

Már a kereseti kérelmemben is jeleztem a Törvényszék számára, hogy alperes szándékosan értelmezte félre a kérelmemet és nem azt vizsgálta, hogy eljárásával szerzett jogomat megsértette-e, hanem lényegében ismételten azt vizsgálta, hogy egy új típusú ellátásra (rehabilitációs ellátás) az új jogszabályok alapján jogosult vagyok-e. Kérelmemben és későbbi beadványaimban rámutattam arra is, hogy alperes szándékos félreértelmezésének mi az oka. Alperes azt szeretne volna elérni, hogy a Törvényszék kizárólag a rehabilitációs ellátás megszüntetésének körülményeit vizsgálja. Ebben a kérdésben ugyanis valóban rendelkezésre áll olyan érdemi bírósági döntés, amelyre alperes hivatkozik.

2021. május 18-án kelt beadványomban kifejezetten kértem a Törvényszéket, hogy tisztázza azt a kérdést, hogy valójában mit kértem alperestől, mi a per tárgya.

"2.3. Alperes állítása szerint én 2020. 10. 16. napján kelt beadványomban, rehabilitációs ellátásom visszaállítását kértem. Nyomatékkal szeretnék hivatkozni arra, hogy nem a rehabilitációs ellátásom helyreállítását kértem alperestől. Szerzett jogom megsértésére hivatkozva, rokkantsági nyugdíjam helyreállítását kértem. Kérem a tisztelt Bíróságot, hogy ezt a kérdést szíveskedjék tisztázni, egyértelművé tenni."

**35.** A per tárgyát a kereseti kérelemben megjelölt jogsérelmek és a hivatkozott jogszabályok együttesen jelölik ki. Kereseti kérelmemben pontosan meghatároztam a jogsérelem lényegét

és azt a jogszabályt (Mmtv. 19/B. §) ami alapján kérem a ügyem bírósági felülvizsgálatát. Az ítéletből arra lehet következtetni, hogy a Törvényszék a per tárgyának meghatározása során elfogadta alperes álláspontját és kizárólag a rehabilitációs ellátás megszüntetésének kérdését tartotta vizsgálható kérdésnek. Az eljárás kereteinek ilyen jellegű szűkítésére azonban az eljárási szabályok nem adnak lehetőséget. A per tárgyat nem az alperes védírata, hanem **felperes kereseti kérelme** határozza meg.

Természetesen nem vitatom, hogy a Törvényszéknek jogában áll, az esetleg pontatlanul megfogalmazott, vagy teljesíthetetlen kérelem átértelmezésével megváltoztatni a per tárgyat. Ebben az esetben azonban az ügy megfelelő szakaszában tájékoztatnia kellett volna arról, hogy az általam megfogalmazott kérdésben a bíróság nem dönthet. Ilyen tájékoztatás azonban annak ellenére nem történt, hogy korábban kértem ennek a kérdésnek a tisztázását.

A Kp. szabályai szerint a bíróság az első tárgyalás során ismerteti egyebek mellett a peres feleket, a **per tárgyat**, az ügyszámot, a tárgyalás időpontját és helyszínét. A tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint a Törvényszék a tárgyalás megnyitását követően nem jelezte, hogy a per tárgya a rehabilitációs ellátás (megszüntetése?). Amennyiben a Törvényszék ezt az átértelmezést időben jelzi, ezt a kérdést még a tárgyalás elején tisztázni lehetett volna.

További félreértésre adhat okot az, ahogyan a Törvényszék a per tárgyat megfogalmazta. A "rehabilitációs ellátás" meghatározásból ugyanis nem derül ki, hogy a bíróság végső soron mit vizsgált felül, a rehabilitációs ellátás megszüntetésének kérdését, vagy a rehabilitációs ellátás megállapításának, az átalakításnak a törvényességét.

**36. Megállapítható, hogy a Pécsi Törvényszék nem a kereseti kérelmem alapján határozta meg a per tárgyat és nem a kereseti kérelmem alapján hozta meg döntését.**

### **V.2.3. Tényállás tisztázásának elmaradása**

**37.** Ügyem alapkérdésének tekinthető, hogy az 1997. 03. 21-én kelt, 22--17130/96/04. számú jogerős közigazgatási határozatot, mellyel végleges jellegű jogosultságot állapítottak meg számomra, alperes mikor és milyen indokolással helyezte hatályon kívül, vagy mikor és milyen indokkal alakította át egy más, tulajdonnak már nem minősülő ellátássá. Az Mmtv. 7. § (1) bekezdés egyértelműen rendelkezik arról, hogy a rehabilitációs ellátás megállapításáról (az átalakításról) a hatóságnak érdemi döntést kell hoznia. Alperes ezt a perben vitatta, álláspontja szerint az átalakítás a törvény erejénél fogva megtörtént, így az átalakításról nem kellett jogorvoslati lehetőséget biztosító, érdemi döntést hoznia.

**38. Az ügy alapkérdésére vonatkozóan eddig három egymástól független bírósági eljárásban három különböző tényállás került értékelésre.**

A **Pécsi Közigazgatási és munkaügyi Bíróság** a 2.M.448/2016. számú ügyben úgy tekintett erre a kérdésre, hogy az átalakítás 2012-ben megtörtént és az átalakításról alperes jogorvoslatot biztosító érdemi döntést hozott.

A perújítási eljárás során a **Fővárosi Törvényszék** 7.Kpkf.671.389/2019/4. számú végzésében ettől eltérően már úgy határozta meg a tényállást, hogy alperes 2016. május 2-án kelt határozatával döntött az átalakításról. A 2016-ban hozott érdemi döntéssel a korábbi rokkantsági nyugdíjat 2012. január 1. hatállyal megszüntette és a megszüntetett ellátás helyett 2012. január 1. kezdettel rehabilitációs ellátás folyósításáról döntött.

A **Pécsi Törvényszék** ítéletében már azt állapította meg ([17] bekezdés) hogy a korábban megállapított rokkantsági nyugdíj a 2016-ban lefolytatott közigazgatási eljárás során került megszüntetésre, a 2016 május 3-án kelt határozattal.

Megállapítható, hogy ugyanazt az eseményt a három bíróság, három különböző módon látja és értékeli. Az egymásnak ellentmondó, téves és zavaros ítéletek pedig egyetlen okra

vezethetőek vissza, a bíróságok a tényállás tisztázási kötelezettségüknek minimális mértékben sem hajlandóak eleget tenni!

**39.** Kereseti kérelmem pontos megfogalmazásának akadályát jelentette, hogy a közigazgatási eljárás körülményei tisztázatlanok, így alperes eljárási cselekményeinek megítélése akadályokba ütközik. Már a kereseti kérelmemben és azt követően is többször kértem a Törvényszéket, hogy tisztázza a tényállást. A 2021. május 18-i beadványomban egyértelművé tettem kérésem okát. *"Ismételten szeretném kérni a tisztelt Bíróságot, hogy az ügyben szíveskedjék tárgyalást tartani. A rokkantsági nyugdíj megszüntetésének időpontja és körülményei ugyanis, a mai napig tisztázatlanok."*

**40.** A 2021. május 18-án kelt beadványomban pontosan megjelöltem azokat a kérdéseket, amelyek tisztázása elengedhetetlenül szükséges annak érdekében, hogy alperes szerzett jogot sértő eljárási cselekményei bizonyíthatóak legyenek.

**a)** Kértem annak tisztázását, hogy pontosan melyik jogszabály alapján állítja alperes, hogy a korábbi rendszerben létrejött, végleges jelleggel megítélt jogosultságokat a 2011. évi CXCI. törvény megszüntette.

**b)** Kértem annak tisztázását, hogy a megszüntetésről, vagy átalakításról született-e jogorvoslatot biztosító érdemi döntés. Amennyiben ilyen döntés nem született, ez hogyan egyeztethető össze, az Mmtv. 7. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Amennyiben a megszüntetésről, vagy átalakításról született érdemi döntés, az ezzel kapcsolatos határozatot alperes miért nem kézbesítette számomra.

**c)** Kértem annak tisztázását, hogy alperes eljárása során miért hagyta figyelmen kívül kereseti kérelmemhez F/2 számon csatolt Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztató levelének tartalmát.

**d)** Alperes állítása szerint a korábbi közigazgatási eljárás, kérelemre indult eljárás. Kértem annak tisztázását, hogy alperes az F/4 alatt csatolt 2015. november 14-én kelt kérelmemet, eljárása során miért nem vette figyelembe.

**e)** Kértem annak tisztázását, hogy alperes esetemben miért nem alkalmazta a 327/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 13/B. §-(1) bekezdésének a) pontját.

**f)** Kértem a Törvényszéket, hogy kérje be alperestől, az 1996-os és 1997-es ügyekben keletkezett iratanyagot, különös tekintettel az orvosi szakvéleményekre.

**41.** Az ítélet [1] bekezdése tartalmazza, hogy a bíróság a peres felek előadásai és a becsatolt iratok tartalma alapján állapította meg a tényállást. Ez azonban csak részben felel meg a valóságnak, a Törvényszék a tényállás tisztázási kötelezettségének, kérésem ellenére sem tett eleget, nem egy kétségtelen tényállás alapján hozott döntést, hanem a döntése koncepciójának megfelelő hiányos és hibás tényállás kialakítására törekedett.

**a)** A tényállásban nem szerepel, az F/2 alatt csatolt Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztatásának lényegi tartalma, mely szerint aki együttműködési kötelezettségének eleget tesz, az kérheti a régi szabályok szerinti eljárás lefolytatását is.

**b)** A Törvényszék által rögzített tényállás még utalás szintjén sem tartalmazza, hogy 2015. november 14-én (még a tényleges eljárás megindulása előtt) egy kérelmet juttattam el alperesnek, melyben jeleztem, hogy végleges jogosultsággal rendelkezem, nem kívánok új ellátást megszerezni, kértem szerzett jogom tiszteletben tartását és pontos tájékoztatást kértem alperestől, hogy milyen jellegű eljárás lefolytatását tervezi és ez milyen változásokat idézhet elő jogi helyzetemben. Azt is jeleztem, hogy orvosi felülvizsgálatomat nem kérem, mert tartok attól, hogy egy új szakvélemény esetleges szubjektív eredménye, megváltoztatja a korábbi szakvéleményben foglaltakat,

c) A tényállásban nem szerepel, hogy a 71-2-06111/2015/9. számú Határozat ellen benyújtott fellebbezésem, a II. fokon eljáró hatóság úgy bírálta el, hogy a szerzett jog sérelmének kérdését teljes mértékben figyelmen kívül hagyta.

d) Az [5] bekezdésben a Törvényszék valótlan adatot rögzített, a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.448/2016/11. számú ítéletében nem szerepel olyan megállapítás, hogy "a korábban megszerzett jogosultsága nem minősült jóhiszeműen szerzett jognak".

e) A [7] bekezdés tartalma úgy felelne meg a valós tényállásnak, ha az is szerepelne benne, hogy a Kúria rögzítette azt is, hogy a közigazgatási és a bírósági döntések kizárólag az új ellátásra való jogosultság megítélésére vonatkozó döntések.

f) A [10] bekezdésben rögzített kereseti kérelem értelmezés nem felel meg a 2021. július 2-án benyújtott végleges kereseti kérelmem tartalmának.

**42.** Megállapítható, hogy a Pécsi Törvényszék az eljárási szabályokat súlyosan megsértve, határozott kérésem ellenére sem tisztázta az üggyel kapcsolatos legalapvetőbb kérdéseket sem, döntését egy teljesen megalapozatlan tényállás alapján hozta meg.

#### **V.2.4. Az érdemi döntés kérdése**

**43.** Alperes mindvégig arra hivatkozott, hogy érdemi döntések születtek a támadott eljárási cselekményre vonatkozóan. A Törvényszék annak ellenére elfogadta ezt az állítást, hogy beadványaimban részletesen kifejtettem hogy olyan érdemi döntés, melyre alperes hivatkozik nem létezik. Kereseti kérelmemben és beadványaimban rámutattam arra is, hogy alperes célja ezzel a valótlan állítással az, hogy a Törvényszék ne vizsgálja meg az eddig sikeresen takargatott, szerzett jogot sértő eljárási cselekményeit.

**44.** Elfogadhatatlan módon a Törvényszék a korábbi 2.M-448/2016/11. számú ítélet szövegét megváltoztatta, ezzel megerősítve alperes hivatkozását.

A megváltoztatás utáni ítéleti rész: "a korábban megszerzett jogosultsága nem minősült jóhiszeműen szerzett jognak". Ilyen megállapítást azonban a korábban eljárási Bíróság nem tett, ilyen tartalmú ítélet nem létezik!

Természetesen a Törvényszéknek jogában áll egy korábbi eljárásban felmerült kérdést szabadon értelmezni. Nem áll módjában azonban egy másik bírói álláspontot, a korábban eljárási Bíróság ítéletének szövegezését saját álláspontjának megfelelő módon megváltoztatni. A Törvényszék akkor járt volna el az eljárási szabályoknak megfelelően, ha a korábbi Bíróságtól eltérő álláspontját nem az ítéleti tényállásban, hanem az ítélet indokolásában rögzíti. Ebben az esetben ez bírói véleményként és nem bizonyított tényként szerepelne, így a jogorvoslati lehetőség szabálytalan korlátozásának kérdése, fel sem merülhetne.

Mivel ügyem alapkérdésévé vált, hogy létezik-e olyan érdemi döntés, ami a korábbi ellátásom (rokkantsági nyugdíj) megszüntetésének törvényességét vizsgálta, a Törvényszéknek ez a szabályszegése, önmagában felveti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét.

**45.** Az, hogy a Pécsi közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M-448/2016. számú eljárásban valójában miről döntött, egy egyszerű vizsgálattal egyértelműen tisztázható. A Bíróság abból a téves feltételezésből kiindulva, hogy alperes a jogszabályok szerint járt el és az átminősítésről az Mmtv. 7.§ (1) bekezdésének megfelelően, érdemi döntéssel döntött, alperes korábbi eljárási cselekményeit nem vizsgálta. Ezt egyértelművé teszi az ítélet erre vonatkozó indokolása. ( F/27. számú melléklet)

*" Megjegyzi a bíróság, hogy a felperes által hivatkozott jogsérelem esetlegesen az **ellátás átalakításakor állhatott volna fenn**, de az azt megállapító határozat ellen a felperes jogorvoslattal nem élt."*

Az is egyértelműen megállapítható az ítélet indokolásából, hogy a Bíróság nem a korábbi ellátásra, a rokkantsági nyugdíjra vonatkozóan állapította meg, hogy az nem minősül szerzett jognak. Indokolásából egyértelműen következik, hogy az új törvény szerint meghatározott rehabilitációs ellátásra, azaz a már átalakított ellátásra tekintett úgy, hogy az (szociális ellátás jellege miatt) nem minősülhet tulajdonnak. "A bíróság nem fogadta el a felperesnek azt a hivatkozását, hogy **a rehabilitációs ellátása** szerzett jognak, vagyoni jognak minősülne. Az alkotmányos tulajdonvédelem **a meglévő tulajdonra** vonatkozik, a tulajdonhoz való jog azonban nem biztosít jogot a **tulajdonszerzésre**. A felperes által támadott szabály és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés - a tulajdon védelméhez való jog - között nincs közvetlen összefüggés. A **törvényben meghatározott ilyen típusú ellátások** nyújtása nem teszi ezeket az ellátásokat alaptörvényi szintű jogosultsággá, ezért a tulajdonjognak alkotmányos sérelme nem állapítható meg."

Ennek megfelelően a korábban eljáró Bíróság kizárólag abban a kérdésben hozott döntést, hogy a rehabilitációs ellátást alperes törvényesen szüntette meg, mivel az új szabályok szerinti, új ellátásra - az új minősítés eredménye alapján - nem váltam jogosulttá.

**46.** A Törvényszék hivatkozott a Kúria Mfv. III. 10.581/2017/7. számú ítéletére olyan értelemben, hogy a Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta. Erre vonatkozóan azonban nem a szerzett jog sérelmének vizsgálatára utal, hanem arra, hogy a perben az egészségkárosodás mértékére vonatkozóan nem kértem szakértő kirendelését. Nem világos azonban, hogy ha a korábbi, végleges jellegű jogosultságom valóban szerzett jognak minősül, akkor mi köze van ennek ahhoz, hogy egy új ellátásra az új szabályok szerint jogosult vagyok, vagy sem. Egy teljességbe ment, kötelezettséggel nem terhelt jogosultság esetében, utóbb orvosi felülvizsgálati kötelezettséget nem lehet előírni. Erre nyomatékka hivatkoztam a 2021. június 19-én kelt beadványomban is. "Az orvosi felülvizsgálat kötelezettségével kapcsolatban szeretnék hivatkozni a Legfelsőbb Bíróság **BH 2000.1.39. számú döntésére**, amely egyértelműen rögzíti, hogy véglegesnek minősített egészségromlás utóbb nem vizsgálható felül. A döntést F/19 szám alatt csatolom."

**47.** A 2021. június 19-i beadványomban arra is hivatkoztam, hogy a Kúria csak és kizárólag az új típusú ellátás megszerzésére vonatkozóan értelmezte a felülvizsgált bírósági döntést.

"F/17 szám alatt csatolom az alapügyhöz kapcsolódó Kúria döntést. A döntés indokolásának [34] bekezdése egyértelműen tartalmazza, hogy a társadalombiztosítási szervek 2016-ban - az akkor hatályos jogszabályok alapján - a felperesnek az Mmtv. által bevezetett új ellátásra való jogosultságát és annak mértékét vizsgálták. Ennek megfelelően a tisztelt Kúria értelmezésében a bíróság csak az új ellátásra való jogosultságot vizsgálta, érdemi döntés ebben a kérdésben született."

**48.** A Törvényszék azt a lényeges ténytet sem említi meg hivatkozása során, hogy a Kúria nem azt állapította meg ítéletében, hogy egy kötelezettséggel nem terhelt jogosultság esetében elő lehet írni egy új szabályok szerinti orvosi felülvizsgálatot. Olyan véleményt sem fejtett ki a Kúria, hogy ezzel az új minősítéssel meg lehet változtatni a korábbi jogerős közigazgatási határozat tartalmát. Azt rögzítette ítéletében, hogy a hatóság törvényesen jár el, ha az új ellátás igénylése során a végleges jogosultságú ügyfél egészségkárosodásának mértékét ismételtelen megvizsgálja.

Bár ennek nincs különösebb jelentősége, az ítéletben az is egy téves megállapítás, hogy a korábbi perben eleinte kértem, majd a tárgyalás berekesztése előtt elálltam, a szakértő kirendelésétől. Ilyen kérelem soha nem került megfogalmazásra, így ettől elállni sem lehetett. A korábbi eljárás dokumentumai alapján, ez egyértelműen tisztázható kérdés. (A Kúriától korábban kértem ennek a téves megállapításnak a javítását, de erre nem került sor.)

**49.** A Pécsi Törvényszék a korábbi bírósági ítéletet átszövegezve és átértelmezve úgy hivatkozott erre a döntésre, mintha a korábbi eljárásban a Bíróság érdemben arról döntött volna, hogy a jogerős határozattal megítélt végleges minősítésű rokkantsági nyugdíj nem minősült olyan típusú ellátásnak, ami alkotmányos tulajdonvédelem alatt állt.

**50.** A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M.448/2016. számú ügyben a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő, ugyanakkor egyértelműen téves döntést hozott. Lényeges kérdés, hogy ez hogyan fordulhatott elő, mi vezetett a téves bírói döntéshez.

Alperes már a korábbi közigazgatási eljárás során is súlyosan megsértette a vonatkozó eljárási szabályokat. Az eljárás során írásos kéresem ellenére sem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, nem volt tekintettel korábbi jogosultságom végleges jellegére, nem adott tájékoztatást, hogy milyen jellegű eljárás lefolytatását tervezi. Lényegében mindvégig arra törekedett, hogy minél alulinformáltabb állapotba kerüljek, minél inkább takargathassa jogsértő magatartását.

Ezt a magatartást a korábbi bírósági eljárás során tovább folytatta. A kitűzött tárgyalásokon jogi képviselője nem jelent meg (kivéve a 2017. május 12-i utolsó tárgyalást) beadványainkra, bírói felszólítás ellenére sem reagált. Rosszhiszemű pervitele eredményre vezetett, mert a tényállás tisztázása így lényegében lehetetlenné vált. Ilyen előzmények vezettek a téves bírói döntéshez. A Bíróság abból a téves feltételezésből, hogy alperes törvényesen járt el és az átminősítésről jogorvoslatot biztosító érdemi döntést hozott, a 2012-es eseményeket tévesen megítélve, alperes korábbi eljárási cselekményeit nem vizsgálta.

Az ítélet kihirdetése során szembesült jogi képviselőm azzal a korábban fel sem merült kérdéssel, hogy alperes az átminősítés során jogorvoslatot biztosító érdemi döntést hozott. A tárgyaláson nem voltam jelen, így nem tudtam jelezni sem jogi képviselőmnek, sem a Bíróságnak, hogy ilyen döntés nem létezik. **Alperes jogi képviselője azonban az ítélethirdetés során jelen volt!**

A korábbi bírósági eljárás alapkérdése is az volt, hogy alperes eljárása során szerzett jogomat megsértette-e. Nyilván előfordulhat egy bírósági eljárás során, hogy a bíróság a tényállás tisztázatlansága miatt téves ítélettel dönt. A Bíróság ítélete abban a vonatkozásban mindenképpen téves, hogy egy olyan érdemi döntést vett figyelembe, ami valójában nem létezik. Ezen a ponton merül fel alperes rendkívül súlyos felelőssége. Az eljárási szabályok lehetővé teszik, hogy ilyen tévedés esetén a már lezárt tárgyalást az eljáró bíró ismét megnyissa és a hibát az eljárás keretében orvosolja. Alperes jogi képviselője annak ellenére, hogy minden bizonnyal tudta, hogy olyan érdemi döntésre hivatkozik a Bíróság ami valójában nem létezik, nem tartotta szükségesnek hogy ezt a lényeges információt a Bírósággal megossza. Nem jelezte a Bíróság felé, hogy ebben a kérdésben a Bíróság tévedésben van, ilyen határozat, nem létezik, így nyilván ezzel szemben jogorvoslattal sem lehetett élni. Ehelyett, miután a lényeges információ visszatartásával elérte, hogy egy téves, de számára kedvező ítélet szülessen, a későbbi eljárásokban a számára felróható okból létrejött téves bírósági döntésre, mint érdemi döntésre, már úgy hivatkozik, mintha a korábban eljáró Bíróság ezeket a kérdéseket megvizsgálva mindent rendben talált volna, a Bíróság szerint a szerzett jog sérelme fel sem merülhet.

Konkrét jelzésem ellenére a Törvényszék nem marasztalta el az igazságszolgáltatás tisztaságát sértő magatartása miatt alperest, ehelyett a téves ítéletre hivatkozást elfogadta!

**51.** Rendkívül lényeges kérdésnek minősül, hogy a korábbi perben a Bíróság abból a tévesből kiindulva, hogy a szerzett jog sérelme csak korábban merülhetett fel, döntését kizárólag a vonatkozó anyagi jogszabályok alapján hozta meg. Kétségem sincs afelől, hogy amennyiben alperes jelzi a Bíróság felé, hogy az átalakításról 2012-ben nem született érdemi döntés, a

Bíróság első lépésben nem a közigazgatási határozat jogszerűségét, hanem a jogbiztonság követelményének érvényesülését vizsgálta volna meg és egészen más ítélet született volna.

**52.** A Törvényszék a korábbi bírósági eljárás során született döntéseket a rokkantsági nyugdíjjal kapcsolatban felvetett szerzett jog sérelmére vonatkozóan. érdemi döntésnek tekintette. A Törvényszék azt a lényeges kérdést azonban nem vette figyelembe, hogy a jelen eljárásban nem azt a kérdést kellett tisztázni, hogy az új ellátásra jogosulttá váltam, vagy sem. A kereseti kérelmem és a hivatkozott Mmtv. 19/B. § tartalma alapján azt kellett volna megvizsgálnia, hogy a korábbi ellátás (rokkantsági nyugdíj) megszüntetése, vagy átalakítása során alperes részéről történt-e törvénysértés.

#### **V.2.6. ViSSZAMENŐLEGES HATÁLYÚ JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS**

**53.** Alperes folyamatosan arra hivatkozik, hogy a 2011. évi CXCI. törvény alapján, 2012. január 1. napjától megszűnt a rokkantsági nyugdíj. Védiratában hivatkozik arra is, hogy az Mmtv. 33. § (6) bekezdése kimondja, hogy a rehabilitációs hatóság a komplex minősítés elvégzését kérő személyeket az Mmtv-ben meghatározott ellátások megállapítása céljából felülvizsgálja. Ezt követően a konkrét ügyre vonatkozóan kifejti, hogy a komplex felülvizsgálat eredményeként az ellátás megszüntetéséről történt intézkedés, mivel a komplex minősítés bizottsági véleménye szerint, nem minősülök megváltozott munkaképességű személynek.

**54.** A Törvényszék alperes álláspontját a tárgyalás időpontjában még változatlan formában elfogadta, képviselőmet a tárgyalás megnyitását követően részletesen kioktatta arra vonatkozóan, hogy a rokkantsági nyugdíjat az új törvény eltörölte, így 2012. január 1. napjától olyan jogosultság, hogy rokkantsági nyugdíj, nem létezik. Később, az ítélet írásba foglalásakor a Törvényszék ezen az álláspontján változtatott, az ítéletben ez már úgy szerepel, hogy a rokkantsági nyugdíj a rehabilitációs ellátással egy időben, 2016-ban került megszüntetésre. Vélhetően a Törvényszék álláspontjának megváltoztatását képviselőm tárgyaláson feltett kérdése váltotta ki. Kérte ugyanis a Bíróságot, hogy jelölje meg azt a jogszabályt, amely a korábbi rendszerben létrejött végleges jogosultságokat jogorvoslatot biztosító érdemi döntés nélkül megszüntette.

**55.** Alperes és a Törvényszék jogértelmezése alapvetően hibás és alaptörvény-ellenes. A törvénysértő közigazgatási döntés és a téves bírósági döntés alapvető oka, hogy sem a hatóság, sem a Törvényszék nem vette figyelembe, hogy az új törvény hatálybalépését megelőzően két típusú rokkantsági nyugdíjat állapíthatott meg a hatóság. A kötelezettséggel terhelt jogosultságok esetében a jogosultságot megállapító határozat szerint az ügyfélnek orvosi felülvizsgálati kötelezettsége állt fenn. A határozattal a közigazgatási hatóság meghatározott ideig (általában 2 év) ítélte meg az ellátást, a jogosultságot időről-időre meg kellett újítani, egy új orvosi felülvizsgálat elvégzése mellett. Ezzel ellentétben a kötelezettséggel nem terhelt végleges jogosultságot megállapító határozatok, ismételt orvosi felülvizsgálatot nem írtak elő, a határozat hatálya időbeli korlátot nem tartalmazott, a jogosultság folyósítása (ahogyan az új szabályok szerint is) az érintett személy haláláig tartott. Alperes állítása szerint az Mmtv. a korábbi rendszerben létrejött jogosultságokat megszüntette. Olyan rendelkezést azonban, amire alperes hivatkozik, az Mmtv. nem tartalmaz, mindössze azt rögzíti (30. § (1) bekezdés) hogy 2012. január 1-jétől, rokkantsági nyugdíj nem állapítható meg. Arról nem rendelkezik az új törvény, hogy a már teljesedésbe ment végleges rokkantsági nyugdíjakat meg lehet, meg kell szüntetni. Az Mmtv. 33. § (1) bekezdés sem rendelkezik megszüntetésről. A jogszabály szerint a korábban létrejött rokkantsági nyugdíjak rehabilitációs ellátásként kerülnek továbbfolyósításra.

A kötelezettséggel terhelt ügyfelek esetében alperes (eltekinthetve az állapotjavulás meghatározásának alapvető hibájától) törvényes módon vezette át a korábbi rokkantsági nyugdíjban részesülő személyeket az új rendszerbe. Ezeknek a személyeknek a jogosultságot megállapító határozata a komplex felülvizsgálat időpontjában már hatályát veszítette, a hatóságnak nem kellett a korábbi közigazgatási határozatot megváltoztatnia. Az igénylőnek a kötelezően előírt "soros" orvosi felülvizsgálatot követően, egy új határozattal, új típusú ellátást állapított meg, a korábbi rokkantsági nyugdíj helyett. A végleges jogosultságú ügyfelek határozata azonban a komplex felülvizsgálat időpontjában egy hatályban lévő határozat volt, ezeket új jogszabályra hivatkozva nem lehet hatályon kívül helyezni, vagy utóbb kötelezettséget előírni. Esetemben az alapvető probléma az, hogy alperes és a Törvényszék nem vette figyelembe, hogy a korábbi (1997-es) határozatban kötelezettséget nem írtak elő számomra, a jogosultság végleges minősítésű volt.

**56.** Alperes előszeretettel használja váltogatva a komplex felülvizsgálat és a komplex minősítés fogalmát. Meggyőződésem, hogy alperes ezt is a zavarkeltés egyik eszközeként használja. Védiratában úgy hivatkozik az Mmtv. 33. § (6) bekezdésére, mintha én nem a komplex felülvizsgálatra vonatkozó kérelmet, hanem egy komplex minősítésre (egy új orvosi felülvizsgálatra) vonatkozó kérelmet nyújtottam volna be számára. Az általam visszaküldött 2012. évi kérelem azonban a komplex felülvizsgálatra vonatkozott, nem a komplex minősítésre! Félreértésre sem hivatkozhat alperes, hiszen a perben F/4 alatt csatolt beadványomban egyértelműen jeleztem, hogy milyen eljárás lefolytatásához járulok hozzá.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztatása szerint a korábbi ellátások csak elnevezésükben változnak és ez a változás is csak ideiglenes, a komplex felülvizsgálat időpontjáig terjed. A tájékoztatásból az is egyértelműen kiderül, hogy a komplex felülvizsgálatot a jogosultság fennmaradása érdekében minden ügyfélnek kérnie kellett. A tájékoztatásban azonban az is szerepel, hogy aki a komplex felülvizsgálatot kéri, az kérheti a régi szabályok szerinti eljárás lefolytatását is, azaz a új minősítést nem kell elvégezni.

Egy 2013-as alkotmánybírói döntésből az is kiderül, hogy aki a komplex felülvizsgálatot nem kérte, nem működött együtt a hatósággal, annak ellátását törvényesen szüntették meg.

Nyilatkozatommal hozzájárultam a komplex felülvizsgálat elvégzéséhez. A vonatkozó jogszabályokat, az Alaptörvény rendelkezéseit és az előzetes tájékoztatást figyelembe véve ez az eljárás arra a vizsgálatra terjedhetett volna csak ki, hogy törvényesen, jóhiszeműen történt-e korábbi jogosultságom megszerzése. Alperes a két fogalmat felcserélve úgy kezelte ügyemet, mintha nekem egy komplex minősítésre, egy új orvosi felülvizsgálatra vonatkozóan állt volna fenn kötelezettségem.

**57.** Alperes arra hivatkozik, hogy az ellátás továbbfolyósításának feltétele, egy új szempontrendszer szerinti minősítés elvégzése és az új rendszer szerinti, legalább 40%-os egészségkárosodás megállapítása. Ebből az következik, hogy alperes csak abban az esetben ismeri el a végleges jogosultságomból fakadó igényemet, ha az új szabályoknak is megfelelek, az új ellátásra jogosulttá válok. Ez a visszamenőleges jogértelmezés azonban nem csak szerzett jogokat sért, még az Mmtv. szabályaival is ellentétes.

A 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. §<sup>1</sup>(1) bekezdés a) pontja egyértelműen rendelkezik arról, hogy a szakértői szerv a személyes vizsgálatot mellőzheti, ha az érintett személy állapota végleges. Alperes azonban ezt a szabályt félreértelmezve alkalmazza, úgy értelmezi a jogszabályt, mintha a személyes vizsgálat ellentéte nem a személytelen vizsgálat lenne hanem egy olyan orvosi felülvizsgálat, amit a hatóság az ügyfél által becsatolt iratok alapján (személyes megjelenés mellőzésével) végez el. Ezzel a félreértelmezéssel azonban alperes

lényegében orvosi felülvizsgálatra kötelezi azt az ügyfelet, akinek felülvizsgálati kötelezettséget a korábbi határozattal nem írtak elő. Ez visszamenőleges jogértelmezés.

A komplex felülvizsgálati eljárás az orvosi iratok és egy kitöltött Nyilatkozat elnevezésű írat visszaküldésével indult. Alperes arra hivatkozik, hogy a visszaküldött Nyilatkozattal én egy új orvosi felülvizsgálatot kérelmeztem. Ennek azonban pont az ellenkezője az igaz. A Nyilatkozat első oldalán található tájékoztatás (figyelemfelhívás) alperes állításával szemben pont azt igazolja, hogy a Nyilatkozat visszaküldésével lehet elkerülni a személyes vizsgálatot.

*"Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben a Nyilatkozat kitöltése elmarad, vagy hiányos, vagy nem kerül kitöltésre a "házi orvosi beutaló" illetve az aktuális egészségi állapotát tükröző (igazoló) szakorvosi leletek beküldése a Rehabilitációs Hatósághoz elmarad, úgy abban az esetben Ön **nem mentesülhet a személyes vizsgálat kötelezettsége alól!**"*

A hatósággal mindvégig együttműködtem és az utasításnak megfelelően a kért iratokat hiánytalanul beküldtem számára. A hatóság ennek ellenére figyelmen kívül hagyva a 327/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 13/B. §<sup>+</sup>(1) bekezdés a) pontját és a 2015. november 14-én kelt kérelmemet, akaratom ellenére egy személyes vizsgálatot, egy új orvosi felülvizsgálatot hajtott végre.

**58.** A 2021. május 18-án kelt beadványom III.1.5. pontjában határozottan kértem a Törvényszéket, hogy tisztázza azt a kérdést, hogy alperes a 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. §<sup>+</sup>(1) bekezdés a) pontját, esetemben miért nem alkalmazta. A Törvényszék ennek a kérdésnek a tisztázását azonban nem tartotta szükségesnek és ítélete indokolásában sem tér ki arra, hogy milyen okból döntött úgy, hogy ennek a kérdésnek nincs jelentősége.

**59.** Alperes a beadványaimban megfogalmazott, tényállás tisztázására vonatkozó kérdéseimre nem reagált és a Törvényszék sem tartotta szükségesnek tisztázni azokat a kérdéseket, melyek alapján alperes eljárási cselekményeit meg lehetett volna ítélni. Nehéz helyzetem ellenére megpróbáltam vázolni egy, az eddig megismert tények szerinti tényállást és ez alapján a 2021. június 19-én kelt beadványomban megjelöltem az ügy feltételezhető alapkérdését.

*"Továbbra is az ügy alapkérdésének tekintem, hogy egy 20 évig birtokolt, jogerős határozattal megítélt, kötelezettséggel nem terhelt jogosultságot (szerzett jogot) új jogszabályra hivatkozva meg lehet-e szüntetni oly módon, hogy a hatóság egy új eljárás során az ügyfél kifejezett tiltakozása ellenére orvosi felülvizsgálatot hajt végre, tényleges állapotjavulás vizsgálata és bizonyítása nélkül olyan határozatot állít ki, mely szerint az ügyfél egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, ami alapján már nem minősül megváltozott munkaképességű személynek, majd erre hivatkozva az ügyfelet korábbi jogosultságától és az ehhez kapcsolódó minden korábbi jogától megfosztja."*

Az általam megjelölt legfontosabb kérdésre azonban a Törvényszék ítéletében, semmiféle választ nem adott, az a kérdés, hogy alperes a jelzett tényállás szerint járt-e el és az a kérdés, hogy ez az eljárás törvényesnek tekinthető-e, továbbra is tisztázatlan maradt.

**60.** Feloldhatatlan ellentmondást jelent a Törvényszék jogértelmezésére vonatkozóan a per hivatkozási alapját jelentő Mmtv. 19/B. § pusztá létezése. Amennyiben a Törvényszék jogértelmezése helyes, az új jogszabályra hivatkozva a korábbi végleges minősítésű jogosultság megszüntethető, vagy átalakítható egy olyan jogosultsággá, ami már nem minősül szerzett jognak, akkor valójában az állapítható meg, hogy a szerzett jog sérelme fel sem merülhetett a rokkantsági ellátások átalakítása során. A Törvényszék számára beadványomban jeleztem az ellentmondást. Amennyiben ez a jogértelmezés helyes, miért tartotta szükségesnek a jogalkotó a szerzett jog védelmére vonatkozó jogszabályt, az új

törvényen belül elhelyezni? Nyilvánvalóan azért, mert a jogalkotó a szerzett jogok védelmét, a jogbiztonság követelményét a törvényesség követelménye elé helyezte.

Ezt a szemléletet erősíti, hogy a jogalkotó egy további jogszabályt is a törvénybe épített. A 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. §<sup>\*</sup>(1) bekezdés a) pontja lehetőséget biztosít arra, hogy a hatóság a végleges jogosultságú ügyfelek esetében a szerzett jogok figyelembevételével járjon el. A rendelkezés szerint a végleges jogosultságú ügyfelek esetében a jogosultság fennmaradásához, nem szükséges ismételt orvosi felülvizsgálatot elrendelni és végrehajtani, a személyes vizsgálat mellőzhető.

**61.** A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Pécsi Törvényszék az új jogszabályokat visszamenőleges hatállyal értelmezte, a jogbiztonságra vonatkozó előírásokat döntése során teljes mértékben figyelmen kívül hagyva.

### V.2.7. A tényleges állapotjavulás kérdése

**62.** Már korábban feltűnt számomra, hogy a 2016. márciusában készült orvosi szakvéleményben az egészségkárosodás korábbi megállapítására vonatkozóan az szerepel, hogy *'számítógépes adatbázisunkban előzmény nem található.'* Ebből arra következtettem, hogy alperes úgy állapított meg állapotjavulást esetemben, hogy a kiindulási alapot, az 1997-es orvosi szakvélemény adatait valójában nem is ismerte. Mivel ez alapvetően kérdőjelezi meg alperes határozatában szereplő állapotjavulásra vonatkozó megállapítás hitelességét, a 2021. május 18-án kelt beadványomban kértem a Törvényszéket, hogy kérje be alperestől az 1996-97-es ügyre vonatkozó iratokat, különös tekintettel az akkor készült orvosi szakvéleményre. A Törvényszék indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta kérésemet.

A 2021. július 2-i tárgyalást követően tisztáztam ezt a kérdést. Kérelmet fogalmaztam meg a hatóság számára, melyben kértem a korábbi orvosi szakvélemény egy másolati példányát. A Kormányhivatal 2021. július 13-án kelt és jelen panaszbeadványhoz F/23. számon csatolt válaszlevelében arról tájékoztatót, hogy a külső irattárban bekövetkezett elháríthatatlan esemény miatt a kért orvosi iratanyagot megküldeni nem áll módjában. Feltételezésem beigazolódott, a Kormányhivatal úgy állapított meg határozatában állapotjavulást, hogy a korábbi szakvéleményt megvizsgálni sem tudta. Egyértelművé vált, hogy a Kormányhivatal határozatában szereplő állapotjavulás egy megalapozatlan megállapítás.

**63.** További rendkívül súlyos problémaként értékelhető, hogy az új orvosi szakvéleményre hivatkozva a hatóság a határozatát valótlan tartalommal állította ki. A határozatban az szerepel, hogy a 2016. március 5. napján kelt összefoglaló vélemény szerint egészségi állapotomban olyan tartós javulás következett be, ami alapján már nem minősülök megváltozott munkaképességű személynek. Olyan orvosi szakvélemény azonban melyre a határozatában a Kormányhivatal hivatkozik, nem létezik. Sem a perben F/6. szám alatt csatolt 2016. március 3-án kiállított BAU/001/008007-1/2016 számú, I. fokú orvosi vélemény, sem a 2016. március 5-én kiállított, a jelen panaszbeadványomhoz F/24. szám alatt csatolt BAU/001/008007-2/2016 számú, I. fokú szakértői bizottság összefoglaló véleménye nem tartalmaz állapotjavulásra vonatkozó megállapítást, az orvosszakértői bizottság mindössze azt rögzítette mindkét esetben, hogy *"az egészségkárosodás, mely az egészségi állapot véleményezésének alapja, a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet 1. számú mellékletében foglalt szempontrendszer figyelembevételével került megállapításra.*

**64.** A Törvényszéktől kértem, hogy a közigazgatási eljárás során értékelt szakvéleményeket vizsgálja meg, mivel alperes olyan szakvéleményekre hivatkozik, ami valójában nem létezik és az eljárás egésze így, olyan abszolút eljárási hibában szenved, ami a határozatok semmisségét eredményezheti. A Törvényszék kérésemet megtagadta és az ítélet indokolásában sem tért ki

arra a kérdésre, hogy a közigazgatási határozat és az orvosi szakvélemények közötti ellentmondás feloldását, milyen okból nem tartotta indokoltnak.

#### **V.2.8. A semmisségi okok vizsgálatának elmaradása**

**65.** A 2021. július 2-án megtartott tárgyaláson benyújtottam a Törvényszék számára végleges kereseti kérelmemet. Ebben határozottan kértem a Törvényszéket, hogy vizsgálja meg az esetlegesen fennálló semmisségi okokat is. Meggyőződésem, hogy nem csak az eredményezheti a semmisségi ok megállapítását, hogy a közigazgatási határozat az ügy lényegére vonatkozóan valótlan adatot tartalmaz. A semmisség megállapítását az, az abszolút eljárási hiba is megalapozza, amely abban nyilvánul meg, hogy a hatóság tényleges egészségi állapot vizsgálata és bizonyítása nélkül járt el a közigazgatási eljárás lefolytatása során. Ez a hiba nem csak a nemzetközi Egyezmény szabályaival ellentétes. Az Alkotmánybíróság 3024/2019. (II. 4.) Határozata alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a tényleges állapotjavulás vizsgálata nélkül hozott hatósági döntés, nem felel meg a tiszteességes hatósági eljáráshoz való jog alkotmányos követelményének.

**66.** Tudomásom szerint a közigazgatási perben eljáró bíróság köteles az elsőfokú hatósági döntés semmissége esetén a másodfokú hatósági döntés hatályon kívül helyezése mellett, az elsőfokú döntést megsemmisíteni. A Pécsi Törvényszék azonban határozott kérésem ellenére a semmisségi okok fennállását nem vizsgálta meg és az ítélet indokolásában sem tért ki arra, hogy a semmisségi okok vizsgálatát, miért nem tartotta szükségesnek.

#### **V.2.9. Az állapotjavulás bizonyításának kérdése**

**67.** A Törvényszék alapvetően arra alapozta a kereseti kérelmem elutasítását, hogy azzal a perbeli magatartással, hogy nem kívántam élni a korábbi közigazgatási perben az orvosszakértői bizonyítás lehetőségével, önmagam fosztottam meg attól a lehetőségtől, hogy a perben igazolást nyerjen a közigazgatási eljárás jogellenessége.

A Törvényszék azonban ebben a kérdésben súlyos tévedésben van az alábbiak szerint.

**a)** A Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt a lényeges körülményt, hogy korábban, felülvizsgálati kötelezettséggel nem terhelt, végleges jogosultsággal rendelkezttem. Az ellátás fennmaradásához egészségi állapotra vonatkozó bizonyítási kötelezettségem nem állt fenn, így ebben a kérdésben terhemre mulasztás sem állapítható meg.

**b)** Még abban az esetben is téves a Törvényszék bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos álláspontja, ha valóban elrendelhető lett volna egy ismételt orvosi felülvizsgálat. A Törvényszék álláspontjával ellentétben ugyanis a korábbi perben kizárólag akkor állt volna fenn bizonyítási kötelezettségem, ha azt vitattam volna, hogy a hatóság egészségi állapotom meghatározása során, a NEFMI rendelet 1. számú mellékletében foglaltaktól eltérő módon határozta meg egészségkárosodásom mértékét. A bizonyítási teher ebben az esetben valóban az én vonatkozásomban értelmezhető. Esetemben azonban nem arról van szó, hogy helyesen, a rendelet előírása szerint határozta-e meg a hatóság a besorolási értéket, hanem arról, hogy állapotjavulást jelent-e az, ha az új szempontrendszer szerint készült egészségi állapot százalékos értéke kedvezőbb értéket mutat, mint a korábbi vizsgálat százalékos értéke. A hatóság állítása szerint ezt a különbséget úgy kell értelmezni, hogy a vizsgált személy egészségi állapotában javulás következett be. **Ennek az állításnak, az állapotjavulásnak a bizonyításáról van tehát szó.** Ennek az állításnak a bizonyítása pedig nyilván azt terheli, aki ezt az állítást megfogalmazta, azaz a hatóságot és nem az ügyfelet!

c) A Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a 3024/2019. (II. 4.) AB Határozatában az Alkotmánybíróság egyértelművé tette azt a kérdést is, hogy az állapotjavulásra vonatkozó bizonyítási kötelezettségnek nem a közigazgatási eljárást követő közigazgatási perben, hanem már a közigazgatási eljárás során eleget kell tenni, mivel ennek hiányában a közigazgatási eljárás nem felel meg a tisztességes hatósági eljárás alkotmányos követelményének.

d) A Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt a lényeges kérdést is, hogy valójában mi lett és mit kellett volna bizonyítania a hatóságnak, a közigazgatási eljárás során. A két hivatkozott alkotmánybírósági döntés egyértelműen tartalmazza, hogy **tényleges állapotjavulás bizonyítása nélkül**, a korábbi rendszerben létrejött jogosultságokat megváltoztatni nem lehet. Ezzel szemben a Törvényszék álláspontja szerint a változtatáshoz elegendő egy olyan szakvélemény, amely az új NEFMI rendelet 1. számú melléklete alapján állapít meg egy egészségkárosodásra vonatkozó százalékos értéket, azaz a hatóságnak tényleges állapotjavulást, egyáltalán nem kell vizsgálnia.

e) A Törvényszék figyelmen kívül hagyta az Alkotmánybíróság-3024/2019. (II. 4.) AB Határozatát abban a vonatkozásban is, hogy az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a korábbi jogi norma az Alaptörvénnyel ellentétes. A Kúria Mfv.III.10.065/2016/6. számú ítéletét, amely lényegében a bíróságok számára kötelezően előírta egy ténykérdés jogkérdésként történő értelmezését, az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek nyilvánította és megsemmisítette.

A Törvényszék hivatkozása miszerint azzal a perbeli magatartással, hogy nem kívántam élni a közigazgatási perben az orvosszakértői bizonyítás lehetőségével, önmagam fosztottam meg attól a lehetőségtől, hogy a perben igazolást nyerjen a közigazgatási eljárás jogellenessége, alapvetően hibás megközelítés. Azt kellett volna a Törvényszéknek rögzítenie, hogy a korábbi közigazgatási perben a bizonyítás lehetőségétől, a Kúria fosztott meg, a téves és Alaptörvény-ellenes, Mfv.III.10.065/2016/6. számú ítéletével.

**68.** Ügyemben két orvosi szakvélemény került kiállításra, ezek egyike sem rögzít tényleges állapotjavulást, sőt még állapotjavulásra vonatkozó megállapítást sem tartalmaznak.

Tény, hogy a Baranya Megyei Kormányhivatal 71-2-06111/2015/9. számú Határozatában már szerepel az alábbi megállapítás: *'a BAU/001/008007-2/2016, számú elsőfokú komplex minősítés eredményéről szóló összefoglaló vélemény szerint egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján már nem minősül megváltozott munkaképességű személynek, mivel egészségi állapota meghaladja a 60%-os mértéket.'*

A Baranya Megyei Kormányhivatal határozata azonban nem orvosi szakvélemény. További alapvető problémát jelent, hogy a határozatban hivatkozott összefoglaló orvosi szakvélemény ilyen megállapítást egyáltalán nem tartalmaz. A közigazgatási határozat valótlan tartalmú.

#### **V.2.10. A 2021. július 2-i beadványom 3. pontjának és kereseti kérelmem 4/3. pontjának figyelmen kívül hagyása**

**69.** A tárgyalás napján benyújtottam a Törvényszék számára, végleges kereseti kérelmemet. A beadványom 3. pontjában jeleztem, hogy az 1997. 03. 21-én kelt, 22-17130/96/04. számú végleges jogosultságot megállapító határozatot alperes nem helyezte hatályon kívül, erről jogorvoslatot biztosító érdemi döntés a mai napig nem született. Ennek megfelelően ez továbbra is egy érvényben lévő határozat, amely határozat anyagi jogereje a hatóságot és a bíróságot egyaránt köti.

**70.** Kereseti kérelmem 4/3. pontjában kértem a Törvényszéket, hogy állapítsa meg, hogy az 1997. 03. 21-én kelt, 22-17130/96/04. számú jogerős Határozat a mai napig nem lett hatályon

kívül helyezve, így ez továbbra is egy érvényben lévő határozat, amely alapján alperes - *függetlenül attól hogy az ideiglenes jelleggel megállapított rehabilitációs ellátás folyósítását 2016-ban beszüntette* - köteles intézkedni a korábbi ellátásom ismételt folyósításáról és az elmaradt járandóságom visszamenőleges megfizetéséről.

**71.** Meggyőződésem, hogy egy anyagi jogerővel rendelkező határozat a hatóságot és a Bíróságot egyaránt köti. A jelzett módon az 1997-ben létrejött jogerős határozatot hatályon kívül helyezni, vagy megváltoztatni nem lehet. A Törvényszék azonban kereseti kérelmemet ebben a vonatkozásban is figyelmen kívül hagyta és indokolásában sem tért ki arra, hogy ezt az alapvető kérdést miért nem tisztázta, ezzel kapcsolatban mi a Bíróság pontos álláspontja.

#### **V.5.11. Az alkotmánybírósági vizsgálat kezdeményezésének megakadályozása és a Kúria Kfv. 35.768/2016/5. számú Határozatának figyelmen kívül hagyása**

**72.** A 2021. május 18-án kelt beadványomban jeleztem a Törvényszék számára, hogy elképzelhetőnek tartom, hogy a jogsérelemhez nem feltétlenül alperes törvénysértő magatartása, hanem a vonatkozó jogszabályok hiányosságai és pontatlan megfogalmazása vezetett. Kértem a Törvényszéket, hogy tisztázza a tényállást, mert ezt követően lehet csak megítélni azt a kérdést, hogy a jogsérelemhez alperes téves jogértelmezése, vagy a vonatkozó jogszabályok hiányosságai vezettek. Előzetesen jeleztem azokat a jogszabályokat, amelyek esetleg a téves döntéshez vezettek, így többek között a 327/2011. (XII. 29.) Kr. 13/B. § (1) a) pontját abban a vonatkozásban, hogy nem világos mit kell érteni a személyes vizsgálat fogalma alatt és jeleztem azt is, hogy az Mmtv. 19/B. §-a (korábban 19/A. §) olyan módon lett megfogalmazva, hogy lényegében a jogsértést elkövető hatóság hatáskörébe utalja azt a kérdést, hogy ezt a jogszabályt alkalmazza, vagy sem. Jeleztem azt is a Törvényszék számára, hogy a tényállás tisztázását követően egy pontosított kérelemmel kezdeményezni szeretném a jelzett jogszabályok Alkotmánybíróság által történő vizsgálatát.

**73.** A Törvényszék a tényállás tisztázása nélkül lezárta ügyemet. Ítélete indokolásában nem tér ki arra, hogy ezt a kérést miért nem teljesítette, miért nem tartotta szükségesnek ebben a kérdésben a tisztelt Alkotmánybíróság álláspontját megismerni.

**74.** A perben hivatkoztam a **Kúria Kfv. 35.768/2016/5. számú precedensképes** határozatára. A Kúria határozatának [16] bekezdése tartalmazza, hogy a perbeli jogvita elbírálásakor a Kúria az Alkotmánybíróság által a jóhiszeműen megszerzett és gyakorolt jogok kapcsán kifejtett elveiből indult ki. A határozat [18] bekezdése tartalmazza, hogy a közigazgatási eljárásban a jogbiztonság garantálásához az ügyfelek rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek kimerítéséhez kapcsolódó anyagi jogerő nem elegendő, a jogbiztonság más eljárási jogoktól eltérő eljárási garanciák kiépítését igényli. Arra is kitér a Kúria ebben a bekezdésben, hogy a közigazgatási jogalkalmazás során hozott határozatok tekintetében az eljárásjog intézményrendszerének a jogállamiságból fakadó mindkét követelményét, a közigazgatási határozatok törvényességét és a jogbiztonság követelményének érvényesülését, egyaránt biztosítani kell. A Kúria határozata tartalmazza azt is, hogy a törvényesség követelményének érvényesítése érdekében a közigazgatási eljárásjogi szabályozás olyan, a törvényesség biztosítását szolgáló jogintézményeket is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik, hogy a jogsértő közigazgatási határozat akkor is orvoslást nyerjen, ha az ügyfél nem élt jogorvoslathoz való jogával. Az Áe. jogorvoslati rendszerében ilyen jogintézmények az Áe. 61. §-ában szabályozott visszavonás, módosítás. Tekintettel arra, hogy az Áe. 61. § (1) bekezdése és 71. §-ának (1) bekezdése csak jogszabálysértés esetén teszi lehetővé a határozat visszavonását, módosítását és felügyeleti intézkedés keretében

megsemmisítését, megváltoztatását, a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme ezen intézmények esetében azt jelenti, hogy a törvényhozó a jogbiztonság követelményét a törvényesség követelménye elé helyezi.

**75.** A Kúria döntése [20] bekezdésében arra a kérdésre is választ ad, hogy a korábbi 1997-ben hozott határozat köti-e a hatóságot, amikor egy új törvény lép hatályba.

*"Tehát a törvényesség elve helyett az ügyfélnek a létrehozott jog- és tényállapottal szemben támasztott jogos elvárásai kerülnek előtérbe. Az ellenkező értelmezés a hatóság jogköreit rendkívüli módon kiszélesítené, ezért nem megengedett. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az anyagi jogerővel rendelkező határozat a hatóságot, az érintett ügyfelet, a bíróságot is kötik. Ellene semmiféle jogorvoslat lehetősége nem adott, így a határozat kiadásának körülményei, megalapozottsága vizsgálatára nincs mód. Ebből következően téves az alperesnek az, az álláspontja, hogy a korábbi elsőfokú jogszabálysértő hatósági döntésből a felperesnek nem származnak jogai, arra nem hivatkozhat."*

**76. A Pécsi Törvényszék a hivatkozott Kúria döntést, amely kifejezetten a per alapkérdéseire adott egyértelmű és megfelelő válaszokat, indoklás nélkül figyelmen kívül hagyta döntése meghozatala során.**

## **VI. Az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege és a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességének okai**

### **VI.1. A tisztességes bírói eljáráshoz való jog sérelme**

**77.** A Pécsi Törvényszék alperes 71-2-06111/2015 ügyszámú, BA/67/00612-2/2020 iktatószámú végzését helyben hagyta. Lényeges kérdés azonban, hogy a Törvényszék döntését az eljárási szabályok súlyos megsértése mellett hozta meg.

A Törvényszéktől három alapvető kérdés tisztázását vártam.

**a) A korábbi jogosultságom (végleges minősítésű rokkantsági nyugdíj) szerzett jognak minősült-e és amennyiben igen, alperes eljárása során szerzett jogomat megsértette-e.**

**78.** A Törvényszék ebben a kérdésben nem döntött, ehelyett egy másik bíróság ítéletét átszövegezve és átértelmezve arra hivatkozott, hogy a szerzett jog sérelmének kérdésében a korábban eljáró Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság már érdemi döntés hozott. Olyan döntés azonban, melyre a Törvényszék ítéletében hivatkozik nem létezik, a korábbi eljárás során a Bíróság a rokkantsági nyugdíj megszüntetését, illetve átalakítását nem vizsgálta. Ennek megfelelően a hivatkozott jogsértés vizsgálatára sem került sor. Kizárólag abban született korábban döntés, hogy az új ellátásra az új szabályok alapján nem vagyok jogosult.

**79.** Még ha igaz is lenne alperes állítása, hogy a végleges rokkantsági nyugdíj nem szerzett jog, abban az esetben is megállapítható a szerzett jog sérelme. A két alkotmánybírói döntés egyértelműen foglalt állást abban a kérdésben, hogy még a jogszerű várakozás is az Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke alá tartozik abban az esetben, ha a korábbi jogosultság legalább részben járulékfizetési kötelezettség teljesítésén alapul.

Az Alkotmánybírói 3024/2019. (II. 4.) AB Határozata azt a kérdést is egyértelműen tisztázta, hogy a jogalkotó a korábban megállapított ellátás továbbfolyósítását tekintette főszabálynak, mely szabálytól csak abban az esetben lehet eltérni, ha a hatóság a közigazgatási eljárás keretében **tényleges** állapotjavulást vizsgál és bizonyít. Esetemben még olyan szakvélemény sem áll rendelkezésre, ami állapotjavulásra vonatkozó megállapítást tartalmazna. Tényleges állapotjavulásra vonatkozó szakvélemény pedig végképp nem létezik.

**b) A Törvényszék arra a kérdésre sem adott választ, hogy - tekintettel a hivatkozott alkotmánybírósági döntésekre - hogyan fordulhatott az elő, hogy ellátásom továbbfolyósítását alperes megtagadta úgy, hogy tényleges állapotjavulást nem vizsgált és nem bizonyított.**

**80.** A Törvényszék erre vonatkozóan egy kikerülő választ fogalmazott meg, miszerint *felperes önmagát fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy a perben igazolást nyerjen a közigazgatási eljárás jogellenessége*. A Törvényszék azonban nem vette figyelembe, hogy nekem ilyen jellegű bizonyítási kötelezettségem soha nem volt és azt is figyelmen kívül hagyta, hogy még ha lett volna is ilyen kötelezettségem, a Kúria döntése miatt korábban olyan lehetőség nem állt rendelkezésre, mely jogorvoslatot biztosíthatott volna a hibás állapotfelmérés kérdéseire vonatkozóan.

**c) Arra a kérdésre sem adott a Törvényszék választ, hogy a korábbi határozat hatályban van-e még, vagy az új törvény ezt a határozatot hatályon kívül helyezte.**

**81.** Lényeges lett volna ezt a kérdést megvizsgálni, mert valószínűleg a Törvényszék más álláspontra helyezkedett volna, ha a vizsgálat során kiderül, hogy a rehabilitációs ellátás elnevezés mögött, mindvégig egy 1997-ben létrejött, jogerős és a mai napig érvényben lévő közigazgatási határozat áll, amellyel korábban egy tulajdonnak minősülő, végleges jogosultságot állapítottak meg számomra.

**82.** A közigazgatási perekben az eljárási szabályok szigorúan előírják a bíróságok számára, hogy milyen módon kell biztosítaniuk az eljárás egészének törvényességét. Miképpen kell érvényesülnie a fegyveregyenlőség elvének, mi alapján kell meghatározni a per tárgyát, melyik fél kérelme határozza meg a kereseti kérelem lényegét, milyen kötöttségek állnak fenn a kérelemre adott válasz, illetve az ezzel kapcsolatos indokolás tekintetében, milyen bizonyítást kell lefolytatnia a bíróságnak annak érdekében, hogy a döntés olyan ítéleti tényállás alapján szülessen meg, ami legalább megközelíti a kétségtelen minősítést.

A Törvényszék ezeket a szabályokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Önhatalmúan határozta meg a per tárgyát, ezzel beszűkítve az eljárás kereteit és erről sem korábban, sem az első tárgyaláson nem tájékoztatott. A tényállást többszöri határozott kérésem ellenére sem tisztázta, erre vonatkozó szándékomban a tárgyaláson korlátozott, döntését úgy hozta meg, hogy még a legalapvetőbb kérdések tisztázására sem került sor. Az ítéleti tényállásban egy olyan bírósági ítéletre hivatkozott, aminek tartalmát átszövegezte és átértelmezte. Egyértelműen megfogalmazott kereseti kérelmem három pontjából kettőre semmiféle választ nem adott és az adott válaszok indokolása is hiányos, zavaros. A semmisségi okokat a Törvényszék határozott kérésem ellenére nem vizsgálta és ítélete indokolásában sem tért ki arra, hogy ezt a kérésemet milyen okból tagadta meg.

**83.** Az alkotmányjogi panaszok elbírálására vonatkozóan elfogadható szabály, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik jogosultsággal. Álláspontom szerint azonban ebben az esetben nem a bírói függetlenség körébe tartozó kérdéstről van szó.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a bíróságokra nézve kötelező normaként rögzíti, hogy az ügyfél kérelmét **tisztességes eljárás** keretében kell elbírálni. Álláspontom szerint nem tekinthető tisztességes eljárásnak egy olyan eljárás, melyben az elbírálandó tények és az ehhez kapcsolódó bizonyítékok az eljárási szabályok súlyos megsértésével kerülnek elbírálásra. A bírói függetlenség, az ehhez kapcsolódó Alaptörvény 28. cikk szerinti jogértelmezés, valamint az eljárási szabályok szerinti ítéleti tényállás szabályszerű kialakítása, egy egységet képező rendszer, amellyel szemben alkotmányos alapkövetelmény az eljárási

szabályok maradéktalan betartása. A súlyos eljárási szabályszegések, az ítélet alaptörvény-ellenességét eredményezhetik.

**84.** Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog alkotmányos védelmi köre kiterjed az indokolt bírói döntésre is. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye, a bíróság döntési szabadságának az abszolút korlátját jelenti. A bíróság a döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges, hogy számot adjon. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme, az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

A Törvényszék a kereseti kérelem három kérdéséből egyre adott csak választ és indokolása arra az egy kérdésre vonatkozóan is hiányos, zavaros és ellentmondó.

**85.** Álláspontom szerint a Pécsi Törvényszék eljárási szabályszegéseinek súlya, megalapozza az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének megállapítását.

## **VI.2. Visszamenőleges hatályú jogértelmezés és jogalkalmazás**

**86.** A Törvényszék a 2021. július 2-án tartott tárgyaláson még osztotta alperes álláspontját, miszerint a korábbi rendszerben létrejött rokkantsági nyugdíjakat, a 2011.évi CXCI. törvény megszüntette. Az ítélet írásba foglalásakor azonban a Törvényszék ettől eltérően már úgy értelmezte a megszüntetés kérdését (ítélet [17] bekezdés) hogy a korábbi rokkantsági nyugdíj megszüntetésére, a 2016. évben lefolytatott közigazgatási eljárás során, a rehabilitációs ellátás megszüntetésével egy időben került sor. Megállapítható azonban, hogy a Törvényszék jogértelmezése, mindkét esetben az új törvény, visszamenőleges hatályát eredményezi.

**87.** A Törvényszék a per tárgyaként a rehabilitációs ellátást (megszüntetését?) határozta meg. Értelmezése alapján a korábbi rokkantsági nyugdíjakat az új törvény megszüntette, ennek megfelelően csak a rehabilitációs ellátás megszüntetésének körülményeit lehetett vizsgálni. Alperes és a Törvényszék tárgyalás napján még nyomatékka közölt álláspontja, alapvetően hibás, az Alaptörvény 28. cikkével ellentétes jogértelmezést jelent. Sérti továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat. Nem csak azért válik ez a jogértelmezés Alaptörvény ellenessé, mert nem veszi figyelembe, hogy a korábbi végleges jellegű jogosultságok alkotmányos tulajdonvédelem alatt állnak. Ez a jogértelmezés az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (7) bekezdését is sérti, hiszen az már a Törvényszék számára is egyértelművé vált (alperes tárgyaláson tett nyilatkozata alapján) hogy a megszüntetésről (vagy egy olyan átalakításról, ami a szerzett jog megszűnését eredményezte) a hatóság érdemi döntést nem hozott, így ez ellen a döntés ellen jogorvoslat nem volt biztosítva. Az a szemlélet, miszerint jogorvoslat biztosítása nélkül megszüntethető egy korábban már jogerős határozattal megítélt jogosultság, egyértelműen alaptörvény-ellenes jogértelmezés.

**88.** A Törvényszék a 2021. július 2-án tartott tárgyalást követően (véltetően) felismerte, hogy korábbi álláspontja tarthatatlan, így ítéletében már az szerepel, hogy a rokkantsági nyugdíj megszüntetésére nem az új törvény által került sor, hanem a 2016-ban lefolytatott

közigazgatási eljárás eredményeként. Azt azonban nem vette figyelembe a Törvényszék, hogy a közigazgatási eljárás során alperes valójában mit vizsgált és miről hozott érdemi döntést.

Alperes a közigazgatási eljárás során arra hivatkozva, hogy a korábbi jogosultságot az új törvény eltörölte, szerzett jogomat figyelmen kívül hagyta. Az eljárás során kizárólag azt vizsgálta, hogy az új ellátásra jogosult vagyok, vagy sem. Az új ellátásra való jogosultság elbírálása során, a hatóságnak egy új orvosi felülvizsgálatot kellett elvégeznie. Alperes ezt a vizsgálatot (akaratom ellenére) elvégezte, melynek eredményére hivatkozva a rehabilitációs ellátást megszüntette és mivel álláspontja szerint az orvosi szakvélemény alapján már nem minősülök megváltozott munkaképességű személynek, a korábbi jogosultság vizsgálatát el sem végezte.

A Törvényszék jogértelmezése szerint ez az eljárási mód törvényes. Ítéletének indokolásából egyértelműen az következik, hogy csak és kizárólag abban az esetben lehetett további ellátást megállapítani, ha az érintett személy az új típusú ellátásra is jogosulttá vált. Azt azonban nem vette figyelembe a Törvényszék, hogy esetemben nem egy új ellátás **megállapításának** törvényességéről, hanem a korábbi ellátás **megszüntetésének** törvényességéről kellett volna döntést hoznia. A hivatkozott Mmtv.19/B. § meglévő jogosultság védelmét írja elő és ehhez a védelemhez feltételként, semmilyen új szabályok szerinti megfelelést nem társít.

Az ítélet értelmezése alapján, a Törvényszék álláspontja lényegében ebben a kérdésben az, hogy a korábbi jogosultságától és minden ahhoz kapcsolódó korábbi jogától megfosztható az a személy, aki az új szabályok szerinti minősítés alapján nem vált jogosulttá az új típusú ellátásra. A szerzett jog sérelmének vizsgálata kapcsán azonban nem az, az eldöntendő kérdés, hogy egy új ellátásra jogosult-e az érintett személy. Arról kellett volna döntést hoznia a Törvényszéknek, hogy a korábbi ellátás megszüntetése törvényes volt, vagy sem.

**89.** A Törvényszék értelmezése szerint a jogosultságom fennmaradásának alapvető feltétele, hogy az új szabályok szerint is jogosulttá kell válni az ellátásra. Ennek elbírálása során a vonatkozó új jogszabályok szerint, a hatóságnak kötelezően el kell végeznie egy új orvosi felülvizsgálatot. A Törvényszék nem érzékelte, hogy ez a jogértelmezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével ellentétes, hiszen jogértelmezésével végső soron azt fogadta el, hogy 20 évvel a jogerőre emelkedést követően, **kötelezettséget lehet előírni egy kötelezettséggel nem terhelt jogosultságra vonatkozóan.** A Törvényszék ezzel az értelmezéssel a nem visszamenőleges hatályú új törvényt, visszamenőleges hatályú törvénné alakította át.

**90.** A Törvényszék a perben hivatkozott Kúria Kfv. 35.768/2016/5. számú határozatát sem vette figyelembe, holott ez a precedensképes döntés pontos iránymutatást ad arra vonatkozóan, hogy szerzett jog sérelmének esetében a jogbiztonság garantálása az elsődlegesen biztosítandó feladata egy közigazgatási bíróságnak.

**91.** A jövőre nézve is ellentmondást tartalmaz a Törvényszék jogértelmezése. Az új rendszer is ismeri a felülvizsgálati kötelezettséggel nem terhelt, végleges minősítésű jogosultságot, mely jogosultság az új szabályok szerint is az ellátott haláláig tart. Amennyiben a Törvényszék jogértelmezése helyes, azt kell megállapítani, hogy az új rendszerben létrejött végleges jogosultságok sem az ellátott haláláig szóló jogosultságok, hiszen a Törvényszék álláspontját figyelembe véve ezek megváltoztatásához elegendő egy új törvény bevezetése, mellyel ezeket a korábban megítélt végleges jogosultságokat eltörlik, vagy egy új kötelezően alkalmazandó minősítési rendszert vezetnek be, ami alapján ezekre a jogosultságokra orvosi felülvizsgálati kötelezettséget lehet előírni, és aki az új rendszer minősítési feltételeinek nem felel meg, attól a korábban már véglegesen megítélt ellátást, törvényes módon el lehet venni.

92. A korábbi peres eljárás során az volt az eldöntendő kérdés, hogy az új ellátásra jogosulttá váltam-e. Ennek végső soron semmi köze ahhoz a jelenlegi perben felmerült kérdéshez, hogy a korábbi jogosultság megszüntetése során alperes szerzett jogomat megsértette-e. A rokkantsági nyugdíj megszüntetésének törvényességét kellett volna a Törvényszéknek vizsgálnia, de erre a vizsgálatra visszamenőleges jogértelmezése miatt nem került sor.

93. Határozott álláspontom szerint a Pécsi Törvényszék a 2011. évi CXCI. törvényt visszamenőleges hatállyal értelmezi, alperes visszamenőleges hatályú értelmezését és a törvény visszamenőleges hatályú alkalmazását elfogadja, ami az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelméhez vezet.

### VI.3. Jogorvoslathoz való jog sérelme

94. A Törvényszék több szempontból is megsértette a hatékony jogorvoslathoz való jog alaptörvényi rendelkezéseit. Ezek közül az egyik lényeges, a **tényleges állapotjavulás** vizsgálatának és bizonyításának kizárása.

Korábban végleges rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg számomra, ami álláspontom szerint alkotmányos tulajdonvédelemmel rendelkező jogosultság. Még abban az esetben is problémát vet fel a Törvényszék döntése, ha ezt a jogomat ilyen formában nem fogadja el. A perben hivatkozott alkotmánybírósági döntésekből az következik, hogy egyfajta Egyezmény szerinti tulajdonvédelem, nem csak a teljesedésbe ment jogosultságok esetében áll fenn, a kötelezettséggel terhelt jogosultságok esetében a **jogszerű várakozás** is a védelem körébe tartozik. Még ha a végleges jogosultságomból fakadóan erősebb védelmet nem is élvezek, mint egy kötelezettséggel terhelt jogosultságú személy, annyi védelem bizonyára megjár számomra is, mint egy felülvizsgálati kötelezettséggel terhelt ügyfél esetében megjár.

95. A 3024/2019. (II. 4.) AB Határozatból egyértelműen következik, hogy a korábbi ellátásokra vonatkozóan a főszabály az ellátás továbbfolyósítása, melytől csak abban az esetben lehet eltérni, ha a közigazgatási eljárás során a hatóság **tényleges állapotjavulást** vizsgál és bizonyít. Esetemben ilyen vizsgálat nem történt és olyan szakvélemény sem áll rendelkezésre, ami állapotjavulást állapítana meg. Erre azonban hiába hivatkoztam, a Törvényszék azt a kérdést nem volt hajlandó megvizsgálni, hogy esetemben **tényleges állapotjavulás** vizsgálata és bizonyítása nélkül változtatták meg a korábban megítélt ellátásomat.

96. Kereseti kérelmem alapvető hivatkozása volt, hogy még ha esetleg el is lehetne rendelni egy új orvosi felülvizsgálatot esetemben, akkor is megállapítható a jogsérelem, mivel alperes eljárása során **tényleges** állapotjavulást nem vizsgált és nem bizonyított, jogosultságomat egy jogi értelemben vett állapotjavulásra hivatkozva szüntette meg. A Törvényszék ezt a kérdést úgy értelmezte, hogy esetemben nem lehetett az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdésének a) pontja alapján ellátást megállapítani. mivel az a feltétel, hogy az ellátásra továbbra is jogosultnak kell bizonyulni, esetemben nem teljesült. A Törvényszék a feltétel teljesülésének hiányát pedig egy alapvetően hibás, a jelen perben támadott szakvélemény által látta bizonyítottnak. Ebben a kérdésben elsősorban nem azt kifogásolom, hogy a Törvényszék egy szerzett jog megítélése kapcsán ismét az új szabályok alapján jár el és ebben a vonatkozásban annak sincs jelentősége, hogy bizonyított módon esetemben egyáltalán nem létezik állapotjavulásra vonatkozó szakvélemény. Az alapvető probléma az, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe, hogy az alkotmánybírósági döntések egyértelműen foglaltak állást abban a kérdésben, hogy a változtatás elengedhetetlen feltétele a **tényleges** állapotjavulás **előzetes** vizsgálata és bizonyítása.

A Törvényszék **ezt a kérdést kerülte meg** olyan módon, hogy egy olyan korábbi bírósági eljárásra, illetve egy abban szerinte felmerült "mulasztásra" hivatkozott, amely eljárásnak nem

volt és nem is lehetett része a tényleges állapotjavulás vizsgálata és bizonyítása. Nem volt része, mert ilyen kereseti kérelem nem került megfogalmazásra, és nem is lehetett része, mert ez a kérdés csak a 2018, illetve 2019-ben született alkotmánybíróági döntések által vált vizsgálható és vizsgálandó kérdéssé. A Törvényszék álláspontja, miszerint önmagam fosztottam meg a jogorvoslat lehetőségétől azzal, hogy nem kezdeményeztem egy szükségtelen, vagy egy eleve kudarcra ítélt igazságügyi orvosszakértői bizonyítást, egy alapvetően hibás megközelítés.

Az Alkotmánybíróság döntéseiben egyértelműen rögzítette, hogy az ellátás megváltoztatásának **előfeltétele** a tényleges állapotjavulás vizsgálata és bizonyítása. Az is teljesen egyértelművé vált, hogy ez a bizonyítási kötelezettség a hatóságot terheli és ennek a kötelezettségnek nem egy közigazgatási eljárást követő perben, hanem már a közigazgatási eljárás során eleget kell tenni. A Törvényszék azonban az Alkotmánybíróság ügyemre is vonatkozó lényeges megállapításait, nem hajlandó elfogadni és figyelembe venni.

**97.** Álláspontom szerint a Törvényszék alapvetően azzal sértette meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe és (7) bekezdésébe foglaltakat, hogy döntését részben egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló hibás jogi normát - a Kúria Mfv.III.10.065/2016/6. számú ítéletét - az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek ítélte meg és emiatt megsemmisített. Ezt a tényt, a Törvényszék jelzésem ellenére nem vette figyelembe. Ez ebben az esetben azonban már nem az Alaptörvény 28. cikk szerinti jogértelmezési kérdésként merül fel, hanem jogalkotási tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. A Törvényszék a jogkérdésre vonatkozó új jogi normákat nem vette figyelembe és indokolásában sem adott választ arra, hogy az adott jogkérdésre irányadó hatályos jogi normákat, miért nem alkalmazta.

A korábbi, hibás jogi norma, mely lényegében az egészségi állapot ténykérdését jogkérdésként kezelte, a hivatkozott 21/2018. (XI. 14.) AB Határozat és a 3024/2019. (II. 4.) AB Határozat következtében véglegesen megszűnt, Megállapítható, hogy a Törvényszék az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat nem alkalmazta, nem tartotta szükségesnek annak tisztázását, hogy esetemben az egészségi állapotjavulás **tényleges**, vagy csak az új minősítő rendszer szabályaiból adódó **jogi** állapotjavulást jelent.

**98.** A Törvényszék az ügy érdemét lényegesen befolyásoló körülményt, az állapotjavulás kérdését az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési szabályokat sértő, téves jogértelmezéssel **kivonta a bizonyítandó, illetve bizonyítható kérdések köréből**, így a bizonyítás lehetőségének megtagadásával megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt, tisztességes bírósági eljáráshoz való jogomat.

#### **VI.4. A hatékony bírói jogvédelem teljes hiánya**

**99.** A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely a jogi szabályozással szembeni azon alkotmányos igényt jelenti, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben döntsön. Önmagában a bírói út igénybevételeének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák érvényesüléséhez.

**100.** A bírósági eljárás ezeknek a szabályoknak egyáltalán nem felelt meg. A Törvényszék a jogsérelemmel kapcsolatban felvetett kérdéseket meg sem vizsgálta, a tényállást nem tisztázta, a kérdésessé vált jogszabályok Alkotmánybíróság által történő megvizsgálását megakadályozta.

A hatékony bírói jogvédelem szabályainak egyértelmű és súlyos megsértése azonban nem ezekre a kérdésekre vonatkozóan igazolódott be látványos módon. A Törvényszék ítéletében két olyan megjegyzést is tett, ami alapján megállapítható, hogy a bírói jogvédelem ilyen fokú hiánya, már a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét is felvetheti.

**101.** A Törvényszék ítéletének [20] bekezdésében az alábbi megállapítást teszi:

*"önmagát fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy a perben **igazolást nyerjen** a közigazgatási eljárás **jogellenessége**"*

A korábbi bírósági eljárásban bizonyítási kötelezettségem az állapotjavulásra vonatkozóan nem állt fenn és még ha lett is volna ilyen kötelezettségem, a Kúria alaptörvény-ellenes ítélete kizárta, az ezzel kapcsolatos jogorvoslat lehetőség igénybevételét. A Törvényszék álláspontja ebben a vonatkozásban mindenképpen téves, azonban pontosan bemutatja azt a szemléletet, amelyet a Törvényszék az eljárása során mindvégig képviselt.

A Törvényszék megállapítása szerint önmagam fosztottam meg attól a lehetőségtől, hogy igazolást nyerjen az eljárás jogellenessége. A Törvényszék álláspontja alapján egy közigazgatási perben nem az, az elsődleges cél, hogy a bíróság a jogellenes közigazgatási döntéssel szemben megfelelő jogvédelmet biztosítson. A Törvényszék véleménye alapján elfogadható, hogy egy jogellenes eljárás esetén, csak abban az esetben történik meg a bírói beavatkozás, ha a jogsérelmet szenvedett fél, kellő szakszerűséggel, vagy kellő ügyességgel támadja a hatóság jogellenes döntését. A fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik eleme. A Törvényszék szemlélete a fegyverek egyenlőségének elvével összeegyeztethetetlen. Ez a szemlélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat, különösen abban az esetben, ha a közigazgatási eljárás során a hatóság bizonyíthatóan, a 2004. évi CXL. törvény 1. § (2) bekezdés rendelkezéseit, súlyosan megsértve járt el.

**102.** A közigazgatási bíróság feladata nem merül ki abban, hogy a vonatkozó jogszabályok alapján felülvizsgálja a hatóság döntését. A közigazgatási bíróság számára a hatékony bírói jogvédelem kötelezővé teszi azt is, hogy megfelelő védelmet biztosítson az állampolgár számára a közigazgatás jogellenes cselekményeivel szemben.

A Törvényszék álláspontja, miszerint egy közigazgatási perben, egy perbeli mulasztással, önmagát foszthatja meg a sérelmet szenvedett ügyfél attól a lehetőségtől, hogy **igazolást nyerjen** a közigazgatási eljárás **jogellenessége**, téves megközelítés. Közigazgatási perekben a jogellenes eljárás vizsgálata és a jogellenes döntés orvoslása, **hivatalból** a közigazgatási bíróságot terheli, ezt a felelősséget nem lehet a sérelmet elszenvedett ügyfélre terhelni.

**103.** Ennél **lényegesen súlyosabb** kérdést vet fel a Törvényszék ítéletében szereplő megjegyzése. [22] bekezdés: *"Jogerős ítélet, illetve felülvizsgálati eljárás során született ítélet rendelkezett a tekintetben, hogy felperes tekintetében a szerzett jog sérelme nem valósult meg, így az alperes a kérelmet visszautasító végzésében nem sértett jogszabályt akkor, amikor nem teljesítette a felperesnek az Mmtv. 19/B. §-ának alkalmazására irányuló igényét, **mely egyébként is csak lehetőség, nem kötelezettség** a törvény megfogalmazása szerint."*

Ebben a részben sem az a lényeges, hogy a Törvényszék egy olyan döntésre hivatkozik ami nem létezik. Sokkal lényegesebb, hogy a Törvényszék hogyan értelmezte az Mmtv. 19/B. § adta törvényesség helyreállítására vonatkozó jogorvoslati lehetőségeket.

**104.** Alperesnek, majd a Törvényszéknek benyújtott kérelmemet az Mmtv. 19/B. §-ára alapoztam. Tény, hogy a jogszabály megfogalmazása erősen megkérdőjelezhető, hiszen ahogy azt a perben az alkotmánybírósági vizsgálatra irányuló kérelmemben is jeleztem, a

jogszabály megengedő jellegű és végső soron annak a hatóságnak engedi át az alkalmazásra vonatkozó döntés jogát, mely hatóság a jogsértést elkövette.

A perben annak az egyetlen kérdésnek a vizsgálatát kértem a Törvényszéktől, hogy alperes a közigazgatási eljárás során szerzett jogomat megsértette-e. A peres eljárás egészére visszatekintve, világossá vált számomra, hogy a Törvényszék miért nem tisztázta a tényállást és miért nem vizsgálta a szerzett jog sérelmét. A megjegyzésből ugyanis egyértelműen az következik, hogy még akkor sem kötelezte volna a Törvényszék alperest a jogsértő határozat visszavonására, ha bizonyítottá vált volna alperes eljárásának jogellenessége.

Kereseti kérelmemben kértem a Törvényszéket, hogy kötelezze alperest az Mmtv. 19/B. § alkalmazására. A Törvényszék erre a kérésre adott válasza az, hogy a jogszabály alkalmazása csak lehetőség, nem kötelezettség, azaz a bíróság nem kötelezheti a jogsértést elkövető alperest a jogorvoslatot biztosító jogszabály alkalmazására! A Törvényszék álláspontja nem jelent mást, minthogy egy nem megfelelően megfogalmazott jogszabály elegendő lehet ahhoz, hogy egy független bíróság az igazságszolgáltatás hatáskörét, a döntés jogát átengedje annak a hatóságnak, amely a végrehajtói hatalmi ág képviselője és nem mellesleg a vizsgált jogsértés elkövetője.

A három hatalmi ág, a törvényhozó, a végrehajtó hatalom, valamint az igazságszolgáltatás, azon túl, hogy függetlenül működnek egymástól, kölcsönösen ellenőrzik egymás működését. A Törvényszék elfogadja azt az abszurd helyzetet, hogy az egyik hatalmi ág (törvényhozó) olyan módon alakít ki egy alapvető jogot érintő jogszabályt, hogy megfogalmazása által a másik hatalmi ág (végrehajtói hatalom) hatáskörébe utalja azt a döntési jogot, hogy az adott jogsérelemre vonatkozóan a jogorvoslatot biztosítja, vagy sem, amivel végső soron megfosztja hatáskörétől a harmadik hatalmi ágat, az igazságszolgáltatást.

A Törvényszék álláspontja - **lehetőség** - nem más, mint a hatalommegosztás nyílt tagadása.

**105.** Alperes végrehajtói jogkörében a három hatalmi ág egyikének képviselője. Egy közigazgatási bíróság még abban az esetben sem mondhat le az igazságszolgáltatással kapcsolatos kizárólagos jogosultságáról, ha a másik hatalmi ág, a törvényhozó által hibásan megfogalmazott jogszabály, látszólag ezt törvényes módon lehetővé teszi. Ez olyan, a jogállamisággal kapcsolatban felmerülő alapvető kérdés, ami az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglaltakat is érinti. A hatalmi ágak feladatának és jogkörének ilyen jellegű keveredése, megengedhetetlen egy demokratikus jogállamban.

Különös hangsúlyt kap a független Bíróságok önálló hatáskörével kapcsolatos igény, ha figyelembe vesszük, hogy jelenleg a végrehajtói hatalom kétharmados, így kizárólagos hatalommal rendelkezik a törvényhozás terén.

A Pécsi Törvényszék ítéletének kézbesítését követően 2021. július 16-án, ítélet kijavítási, illetve kiegészítési kérelmet terjesztettem elő (F/25 melléklet). Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a Pécsi Törvényszék kérelmemnek helyt ad, szíveskedjék biztosítani számomra jelen beadványom esetleges pontosításának lehetőségét.

A fentiekre tekintettel kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy jelen alkotmányjogi panaszomat befogadni és annak tárgyában a kérelmeimnek megfelelő döntést hozni szíveskedjék.

Kelt: ■■■■, 2021 augusztus 21.

Indítványozó

Mellékletek:

F/23 számon: A Baranya Megyei Kormányhivatal válaszlevele.

F/24 számon: I. fokú orvosi vélemény

F/25 számon: Kijavítási és kiegészítési kérelem.

F/26 számon Pécsi Törvényszék ítélete

F/27. számon Pécsi közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M-448/2016/11. számú ítélete

F/28 számon Adatkezelési nyilatkozat